

DEBRECZEN

XVIII. évf. 288. sz.

Keletmagyarországi Napló

Ára: 12 fillér

Karácsonyi ajándékul Erdélyi nyerevénykötvényt adjon. Az új évben 1 millió pengőt nyerhet vele

A szükséges kiigazításokat úgy a fizetésekben, mint az egyes cikkek áraiban még elvégezzük, azután minden erővel tartjuk az árakat, mondotta a pénzügyminiszter

A felsőház költségvetési vitájában felszólalt Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter és többek között a következőket mondotta:

— Nagy feladatok előtt állunk és ezeket csak akkor tudjuk megoldani, ha minden erőnket megfeszítjük. Ezenkívül megfelelő tartalékokra van szükségünk. Az egyik a gazdasági élet ereje. A másik nagy tartalékerőnk a magyar nemzeti hadsereg. Követhe-tünk jó gazdasági politikát, szociális politikát, javíthatjuk a közegészség-ügyi viszonyokat, ha azonban nincs erős és modernül felszerelt hadsereg, hogy az országot megvédjük a támadások ellen, akkor a más célokra költött pénz olyan lesz, mintha az ablakon dobtuk volna ki. Ha nem lett volna erős nemzeti hadseregünk, nem érthetjük volna el az utóbbi évek eredményeit, a területi visszaszerzéseket. A helyes tartalékolás tehát a gazdasági élet erejében és egy modernül felsze-relt hadseregben van.

A pénzügyminiszter ezután hangoz-tatta, hogy az eredetileg egymilliárdos beruházási program ma már 4,5 mil-liárdos beruházási programra bővült.

A pénz értékállandóságának kérdé-sét vizsgálva a pénzügyminiszter rá-mutatott arra, hogy az elfogadott fel-fogás szerint a forgalomban levő bankjegyek mennyiségének a forgal-omba kerülő, fogyasztásra szánt ja-vak mennyiségével egensúlyban kell lennie. A kérdésnek tehát pénzüldala és áruoldala van. A pénzüldalat úgy szoktuk mérni, hogy a bankjegyfór-galmat vesszük alapul. A trianoni Ma-gyarország bankjegyforgalma 500 mil-lió volt, a mai pedig 1800—1900 mil-lió. Az akkori ország és a mai között azonban nemcsak a lakosság száma és területének nagysága tekintetében van különbség, hanem strukturális deflá-ció korszak végére esett úgy, hogy a trianoni Magyarország normális bank-jegyforgalma 750—800 millió kellett volna, hogy legyen. A területnöve-kelek folytán 500 millióval emelke-dett a bankjegyforgalom, emmi cseh koronát, lejt és dinárt váltottunk be. Az ország gazdasági strukturájának megváltozása is 20—25 százalékkal emelte nálunk a bankjegyforgalmat. Végül pedig emelkedett a teaurálás következtében. A teaurált összeget 200 millióra lehet becsülni. Mindebből az következik, hogy a bankjegyfór-galom nálunk teljesen normális, tehát a pénz értékállandóságának kérdését nézve, a pénz oldaláról semmiféle ve-szély nem fenyeget.

Az áru oldalát vizsgálva megállapí-tott, hogy kétségtől kevesebb lett az áru és abszolút mértékben is keve-sebb, mint amennyire szükségünk van, de ennek a háború az oka, azért nem jut elég a civilszükségletekre.

Eppen ezért kénytelenek vagyunk mind erősebben és erősebben racio-nalizálni a fogyasztást. Végül is felme-rül a kérdés, hogyha a pénz oldalán nincs baj, az áruoldalon pedig csak háborús nehézségek vannak, vajjon miért emelkedet az ár színvonal. Az árszínvonal emelése tudatosan történt és pedig négy oka van:

Az egyik a háború kitörése után külföldről behozott nyersanyagok ár-emelkedése, a második az, hogy szo-cióális törvényhozásunk által hozott törvények végrehajtása 1939. évi augusztus 26-án történt és a termelő a reá hátruló terheket igyekezett áthá-rítani a fogyasztóra. A harmadik ok: 1939 augusztus 26-án, amikor az első

árrögzítés történt, a mezőgazdasági árak oly alacsonyak voltak, hogy a gazdálkodás nem volt jövedelmező, tehát a mezőgazdasági árakat feltölle-nül emelni kellett. A negyedik ok pe-dig lehet az, hogy az adóemeléseket bizonyos ágakban igyekeztek áthá-ritani a fogyasztókra. Természetes, hogy az áremelés folyamatát le kellett zárni. A szükséges kiigazításokat úgy a fizé-tésekben mint az egyes cikkek áraiban még elvégezzük s azután minden erővel tartjuk az árszínvonalat.

A pénzügyminiszter nagy tetszéssel fogadott beszéde után a felsőház a költségvetést elfogadta.

Portugál gyarmatot ausztráliai és holland csapatok szálltak meg Hongkongot utoljára szólították fel fegyverletételre a japánok Az amerikai flotta nagy veszteségét jelenti Tokio

A szovjet mozgolódása Távolkeleten

A japán főhadiszállás tegnap részletes jelentést adott ki az Egyesült Államok csendesóceáni hajóhadát ért veszteségekről. Esze-rint öt amerikai csatahajó és két nehéz cirkáló süllyedt el, három csatahajót, két cirkálót és két rom-bolót bombákkal súlyosan megron-gálták. Mint Tokióból jelentik Ja-pánban az a felfogás alakult ki, hogy az Egyesült Államok hajó-hadát életbevágóan súlyos csapas érte és hogy a hadászati helyzet nemcsak a Csendes óceánon, ha-nem a Fülöp szigetek, valamint Singapore körüli hadművelési te-rületen is teljesen megváltozott. Az angol amerikai együttműködés tervei — állapítják meg — egyet-len ütessel megsemmisültek és el-lehet mondani, hogy Anglia, vala-mint a dél csendesóceáni segéd-erők teljesen el vannak szigetelve. Egyelőre meg sem lehet állapítani, szerepelhet-e még, vagy mikor fog szerepelni az Egyesült Államok ha-jóhada a Csendes óceánért folyó háborúban hadászati tényezőként, állapítják meg Tokióban.

Singaporeból érkezett jelentés szerint most már tisztább képet le-het megrajzolni az észak-malaji hadi helyzetről. A Thaiföldről elő-renyomuló japán haderők a Muda folyó mentén haladnak tovább. A Muda folyó Kedah állam déli ha-tára és Penang fontos kikötőjével és erődítményével szemben az In-diai óceánba torkollik. Az angolok elismerik, hogy a japán csapatok már csak 15 km-nyire vannak a folyó torkolatától. Penang, ame-lyet az utóbbi időben jelentősen megerősítettek. Singapore után Anglia legfontosabb bástyája Ma-lajában.

Mint a Stefani jelenti, Hong-kong elestét Tokióban már csak rövid idő kérdésének tekintik. Megállapítják továbbá, hogy a Fülöp szigeteken partra tett japán erők is egyre-másra gyűrnek le az ellenséges ellenállást. A Malaja félszigeten a brit erők mind szü-kebb térre szorulnak. Singapore és Rangoon között a japánok meg-szakították az összeköttetést. A ja-pán csapatok mind Penang, mind Viktória irányában erősen nyomulnak előre.

A TIMOR GYARMATON TÖRTÉNT ESEMÉNYEK

A portugál kormány vártalanul a következő közleményt bocsátotta ki esüirtökön a hajnali órákban: — A minisztertanács összeült a Sao Pento-palotában és a Timor gyarmaton történt komoly esemé-nyekkel foglalkozott. A miniszter-tanács megvárja az ügy tisztázá-sát, hogy majd tájékoztathassa a közvéleményt és határozatot hoz-hasson az eseményekkel szemben való magatartásról.

A timori portugál gyarmat a csendesóceáni Timor sziget észak-keleti fele. A sziget másik fele né-metalföldi birtok. Területe 19 négyzetkilométer, lakossága nem egészen félmillió lélek. Főhelye Dilly kis kikötője.

A »Republica« című portugál lap igen élesen kikel a Makaó por-tugál gyarmat elleni japán lépés-ről szóló angolszász állhírek ellen. Az állhírek szerint Makaót szer-dán megszállták a japán csapatok és foglyul ejtették a gyarmat por-tugál kormányzóját. A lap meg-állapítja, hogy ezek a hírek telje-sen hamisak.

HOLLAND AUSZTRALIAI CSAPATOK NYOMULTAK TIMORBA

Később kiderült, hogy nem ja-pán, hanem holland és ausztráliai csapatok törtek be a portugál Ti-mor gyarmatra.

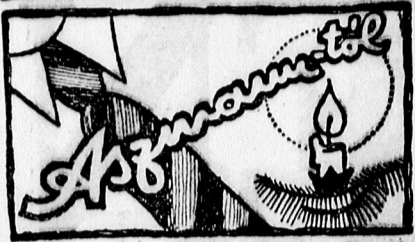
A Reuter iroda londoni különje-lentésében megerősíti, hogy hol-landiai és ausztráliai haderők be-nyomultak Timorra.

Teljesen valótlannak bizonyult az a szerdán Londonból és New-yorkból jelentett hír, hogy a ja-pánok megszállták Makaó távolke-leti portugál birtokot. Hogy mi volt az angolok célja ezzel a hírrel, azt az időközben a Timor portugál gyarmat ellen intézett támadás már megmutatta. A támadást ausztráliai csapatok intézték szer-dán Timor ellen. Azzal a hírrel, amely Makaón a japánok részé-ről történt állítólagos megszállásá-ról szólt, nyilvánvalóan ürügyet kerestek az angolok a portugál gyarmatok elvételére.

A Timor portugál szigetek je-lentősége elsősorban stratégiai a távolkeleti háború jelen pillanatá-ban, mert Ausztráliából Java és Celebes felé igen fontos összeköté-tést biztosítanak. A Timor sziget Port Darwin ausztráliai hadikiköt-tőtől csaknem ezer kilométerre fekszik északnyugati irányban.

Berlini politikai körökben rá-mutatnak arra, hogy Lisszabón-ban is milyen rendkívüli komoly-sággal fogadták azt a hírt, hogy angol és ausztráliai csapatok meg-szállták a portugál Timort. Ter-

TÖKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALCZA

mészertesnek tartják, hogy Berlin mindaddig nem foglalhat állást, amíg Lisszabon nem nyilatkozik.

A portugál minisztertanács fontos ülése közben Salazar miniszterelnök, mint most ismeretessé vált, fogadta a lisszaboni angol nagykövetet, valamint a holland követet is.

A portugál kormány mindezeideig nem tett hivatalos nyilatkozatot Timor megszállásával kapcsolatban.

A SZOVJET MOZGOLÓDIK TÁVOLKELETÉN

Rendkívül valószínűnek látszik, hogy Anglia és az Egyesült Államok, de elsősorban az Egyesült Államok biztosítani igyekeznek maguknak a Szovjet segítséget — jevezte meg Hori, a tájékoztató hivatal szóvivője, azokkal a hírekkel kapcsolatban, amelyek szerint Anglia és az Egyesült Államok erélyes kísérleteket tettek arra, hogy a Szovjetuniót rábríják, üzenjen hadat Japánnak.

Hori továbbá közölte, nincs semilyen hivatalos jelentés arról, hogy hollandindiai haderők támogatnák a briteket Singaporem.

Az Associated Press csungkingi jelentése szerint a szovjet csapatok a mandzsukoi határmentén nagy-kiterjedésű csapatmozdulatokat hajtottak végre.

ANKARAI HIR

szerint Szaradzoglu külügyminiszter szerdán Pápen német nagykövetet fogadta.

BRAZILIA MAGYARORSZÁGGAL SZEMBEN IS SEMLEGES

A brazil kormány kijelentette, hogy semleges marad a japán-holland háborúban, valamint abban az ellenségeskedésben, amely egyrészt Nagybritannia és Dél-Afrika, másrészt Finnország, Magyarország és Románia között tört ki.

Rio de Janeiroi jelentés szerint félreértések elkerülése végett közölték, hogy Vargas elnök két rendeletet írt alá, amelyek közül az egyik az angol-japán viszályban, a másik pedig az angol-fin-magyar-román viszályban való brazil semlegességet állapítja meg.

A DELAMERIKAI ÁLLAMOK HELYZETE

Német illetékes helyről közlik azt a Rio de Janeiróból érkező jelentést, hogy Brazília kijelentette, semleges marad Japán és az angolszász hatalmak között kitört viszályban, — Berlinben minden megjegyzés nélkül veszik tudomásul. Berlini körökben általában azon a véleményen vannak, hogy jelenleg egész Dél-Amerikában harc figyelhető meg, amely az egyes délamerikai államok saját érdekei, valamint az Egyesült Államok elnökének ama kísérlete között folyik, hogy a délamerikai államokra nyomást gyakorolva bevonja őket a háborús események sodrába. Meg kell várni — állapítják meg, — melyik oldalon foglalnak állást a délamerikai államok kormányai: saját népeik, vagy Roosevelt érdekei mellett.

METEOR MOZGO MŰSORA:

Pénteken, szombaton: 5, 7, 9 órakor:

András

Fágy, Bódy Bella.

A világháború eseményei

A japán-amerikai-angol háború

Japán hadijelentés

Tokió, dec. 18. A hadsereg főhadiszállása közli: A haditengerészettel együttműködő japán haderők valamennyi hadművelési területen jelentős erősítéseket kaptak. A hadműveletek kielégítően folynak tovább. Az ellenség ellenállását mindenütt megtörték. A Hongkong elleni heves támadás tovább folyik. A Fülöp szigeteken a japán csapatok újabb területi nyereségeket értek el. A sziget-csoport nyugati partjain a Luzon sziget északnyugati partján Vigan irányában folyó harcok szintén kielégítő módon bontakoznak ki. Malajában a partraszállt japán erők gyorsan nyomulnak előre. Viktória repülőterének elfoglalása után most már tökéletesen urai a Kra körüli vidéknek Burma déli csücskében. Singoránál és Kottaburúnál partraszállt japán csapatok szétrombolták a brit határerődítményeket, valamint megsemmisítették az angol gépesített haderőket. A japán légihaderők további repülőtereket támadtak meg Burmában és Malajában. Guam megszállása, a brit Broneóban történt

partraszállás és az angol befolyás kiküszöbölése után megállapítható, hogy a japán csapatok valamennyi arcvonalon érdeméyes sikereket értek el. (MTI)

Hongkongot másodszor is megadárta szállították fel a japánok

Kaulun, december 18. Japán repülőgépek és a tüzérség az egész nap folyamán tovább bombázták Hongkong katonai célpontjait. A brit hatóságok ugyanis szerdán visszatartották az angol gyarmat átadására vonatkozó második japán javaslatot is, amellyel a japánok a céltalan vérontást akarták megakadályozni. A taikui közlajtelepek kigyulladtak. Japán harc repülőgépek mély repüléssel ismételt bombázták a városban belül fekvő katonai célpontokat. (MTI)

Tokió, dec. 18. A hongkongi fő-kormányzó esütörtökön már másodízben elutasította a japánok felszólítását, hogy tegyék le a fegyvert. A japánok felszólításaikban utaltak az ott élő egy millió kínai állampolgár személyi sorsára. Japán több felszólítást nem fog intézni Hongkonghoz az átadás érdekében. (MTI)

Japán jelentés az amerikai hajóvesztésegekről

Tokió, dec. 18. (Stefani) A császári főhadiszállás tengerészeti osztálya a haditengerészet légi erejének fényképfelvételei alapján a következőkben állapítja meg az Egyesült Államok esendesóceáni hajóhadának és a Hawaii szigetek légierijének veszteségeit:

Öt elsüllyesztett páncéloshajó, köztük egy Kalifornia-mintájú, egy Maryland-mintájú, egy Arizona-mintájú, egy Utah-mintájú és egy nem azonosított mintájú. Elsüllyedt ezenkívül két nehéz cirkáló és egy tartályhajó.

A kijávitás lehetősége nélkül megrongált amerikai hajók között van egy Kalifornia-, egy Maryland- és egy Nevada-mintájú páncélos hajó, két könnyű cirkáló és két torpedóromboló.

Több más hajó komoly, de az előbbieknél kevésbé súlyos sérüléseket szenvedett.

A légierő vesztesége összesen 450 repülőgép.

A közlemény jelenti továbbá, hogy a Hawaii szigeteknél vívott esata során a japánok különleges tengeralattjárókat használtak, amelyek egyike eltalált egy Arizona-mintájú hadihajót. A tengeralattjárók közül néhány nem tért vissza a december 8-i esata után. A történelmi jelentőségű esata folyamán egyetlen japán hadihajó nem süllyedt el vagy rongálódott meg. (MTI)

Singapore sürgős amerikai segítségét kér

Tokió, dec. 18. (NST) A singaporei angol rádióállomás jelentése szerint a Maláji félszigeten harcoló brit csapatok főparancsnoka kijelentette, hogy Singapore gyors amerikai segítség nélkül tarthatatlan. A singaporei rádió sürgős amerikai segítséget kér, minde-nélőtt nagyszámú amerikai repülőgépet, mivel a Maláji félszigeten állomásozó angol repülőgépek közül 250 már megsemmisült.

Japán kézben a borneói olajforrások

Stockholm, dec. 18. A keletázsiai helyzetről jelenti a brit hírszolgálat, hogy az elmúlt 24 órában nem állt be javulás. Észak-Borneóban

japáni kézre kerültek az olajforrások, amelyek a repülőbenzin céljaira alkalmas közlajat termeltek és Nagybritannia inkább ezeket saját használatára szeretne volna megtartani. A Maláji félsziget eseményeiről kijelenti a brit hírszolgálat közleménye, hogy magát Singaporet fenyegetik. (MTI)

Elmozdították Hawaii parancsnokát

Washington, dec. 18. (NST) Szerdán este hivatalosan közölték, hogy elmozdították Kimmel ten-

A Szovjet elleni arcvonal

A keleti arcvonal hadműveleteire tovább is az időjárás következtében beállt szükségzerű állapot nyomja rá bélyegét. Berlini hivatalos és félhivatalos nyilatkozatok megállapítják, hogy a mostoha időjárás viszonyok következtében a keleti német hadsereg megkezdte hadmozdulatát a téli állások elfoglalására. Ezek a hadmozdulatok helyenkint szükségessé tették a messze előretört német csapatok visszavonását, az arcvonalak kiigazítását. A félhivatalos Német Távirati Iroda hozzáfűzi, hogy ilyen móron takarékoskodni lehet a na-

gyobb erőkkel és azokat tartalékolni lehet felhasználni, aminek következtében a legényesség bizonyos nyugalmat élvezhet.

A német véderő főparancsnoksága közli: A keleti arcvonal központi szakaszán az ellenség légi támadásainak következtében szerdán is súlyos veszteségeket szenvedett emberekben, páncélosokban és gőrdülőanyagban. A Kandalaksa-öböltől nyugatra harei repülőgépeink vasúti célpontokat bombáztak a Murmanszk-vonalon, bombáztak továbbá egy légi támaszpontot is. (MTI)

Északafrikában

Az olasz főhadiszállás közleménye: Ellenséges gyalogsági csapatok és harcok sikertelen támadást intéztek Bardia erődjé ellen. A sollumi arcvonalon heves tüzérségi tevékenység folyt. Ain el Gazala vidékén olasz és német páncélos egységek feltartóztatták

hatalmas ellenséges páncélos alakulatok előretörését. A heves ellentámadások során különösen a „Bresela” hadosztály osztagai tüntették ki magukat. Ellenséges gépesített elemek beszállás kísérletét is sikertűlt visszaverni. A gépjárműveket személyzetükkel együtt elfogtuk. (MTI)

Az egyiptomi kormány megszakította a diplomáciai összeköttetést Magyarországgal

Budapest, dec. 18. (MTI) Az egyiptomi királyi kormány budapesti ügyvivője december 18-án megjelent a m. kir. minisztériumban és bejelentette, hogy az egyiptomi kormány december 15-én elhatározta, hogy a m. kir. kormánnyal a diplomáciai összeköttetést megszakítja.

A háborús Hollywood

Kaliforniában elrendelték a rendkívüli állapotot. Valamennyi sportmérkőzést és löversényt betiltottak és az egész part mentén megszervezik a légvédelmet. — Hollywood filmváros is megérzi a helyzet komolyságát. A mozgófényképszínházak és éjszakai mulatóhelyek úgyszólván teljesen üresek és az építkező vállalkozók, akik eddig főleg a filmszínházak számára készült úszómedencék építésére specializáltak magukat, most gyorsan légoltalmi óvóhelyek építésére rendezkednek be. (MTI)

Vígézház mozgó

Ma utoljára a szellemes, ötletes francia vígjáték:

Főúr, fizetek!

Fősz.: RAIMU.

Holnapot: Dankó Pista.

KARACSONYRA marandandó értékek már 5 pengőtől. ALKALMI VÉTELEK ékszerék és ezüstök nagy választékban olcsó áron.

VÁSÁRLASAI ELŐTT TEKINTSE MEG KIRAKATOMAT.

Róna Sándor ékszerész, Piac u. 28.

Megkezdődött a Turul Szövetség követtábora Debrecenben

Az ország minden részéből többszáz ifjúsági követ érkezett városunkba — A megnyitó díszüzenet Tóbiás Károly miniszteri osztálytanácsos, vitéz Endre László pestmegyei alispán, Szilassy László főispán, D. dr. Kállay Kálmán egyetemi rektor, dr. Kölesey Sándor polgármester, Mocsáry Ödön országgyűlési képviselő és Ambrus József országos fővezér mondták beszédet

Debrecenben ült össze tegnap a leg-hatalmasabb magyar ifjúsági szervezet, a Turul Szövetség országos követtábora amelyre az ország minden részéből, Kolozsvártól Győr és Kassától Szegedig a Turul 168 tagedyületének követei érkeztek Debrecenbe, hogy itt együttes üléseben hangot adjanak kívánságaiknak, panaszainak és félreérthetetlenül lezögezzék állásfoglalásukat a ma dúló világháború idején annyira fontos magyar problémákban.

Tegnap egész nap folyamán érkeztek újabb és újabb csoportok a debreceni pályaudvarra, ahol a debreceni kerületi biztosi fogadták a bajtársakat és szállásukra kísérték őket.

Az este érkező budapesti gyors három különkocsijában újabb turulista csoportok érkeztek. A Debrecenbe érkezettek száma így többszázra tehető. — Ezzel a csoporttal érkeztek le a Turul Szövetség tevékenységében résztvevők, ma már közelebbi előkelőségek, vitéz Endre László pestmegyei alispán, Ambrus József országos fővezér, Tóbiás Károly szenátor, miniszteri osztálytanácsos, Mocsáry Ödön országgyűlési képviselő és még számos előkelőség.

Fogadásukra Turul-díszszázad vonult ki a pályaudvarra, amely katonás fegyelmességével bizonyosságot adott a szövetség egyesületeiben folyó katonás nevelésről.

A követtábor megnyitása

Este az Arany Bika-szálló dísztermében ünnepélyes keretek között nyílt meg a követtábor. A várost és a társadalmat Szilassy László főispán és dr. Kölesey Sándor polgármester, az egyetemet D. dr. Kállay Kálmán rektor, dr. Zachár Gyula és dr. Kovács Andor professzorok képviselték. A megjelentek között láttuk Debrecen keresztény társadalmának sok előkelőségét.

A Nemzeti Hírszekeg után Tóbiás Károly miniszteri osztálytanácsos, a Turul szenátusa, képviselője nyitotta meg a követtábort. Üdvözölte a megjelenteket, majd többek között a következőket mondotta:

— XXI. táborára gyűl össze ma a Turul Szövetség ifjúsága. Ma keserű, harcokkal teli időkben élünk, háborgó tenger veszi körül a magyart. Harc van a világban ma ép úgy, mint huszonegy évvel ezelőtt, amikor ugyanilyen időkben, harcban, ágyúörgésben létrejött, valahol a világháború lövészárkaiban a Turul-eszme. Az alapítók mellett ott díszítették a háborús kitüntetések, amikor hazajöttek és látták itthon a pusztulást, a szennyet, a rothadást, a romok felett szent esküvéllel új szövetséget alapítottak, a Turul-t...

A továbbiakban a Turul Szövetség narcairól és néhai Gömbös Gyuláról szöveg. Gömbös Gyula, a Turul akkori vezetőségének megmondotta: Csak együtt érhetünk el eredményt, mert csak az a nemzet nagy, amely megbecsüli saját fiatalágát.

— A Turul folytatta harcát, most már nem a kormány ellenzésével, küzdött az olcsóbb tandíjak bevezetéséért, hogy a magyar szegényebb osztályok fiatalága tanulhasson, készülhessen, küzdött a népegészségügy fejlesztése érdekében. A Turulban kapott ideológiai neveléssel pedig a fiatal orvosok, jogászok, patikusok, tanárok, tanítók elmentek a falukba, szemük előtt lebegvén az, hogy nincs különbség magyar és magyar között.

A Turul Szövetség törekvéseivel a magyar utánpótlást akarta az élre helyezni. Az eredmény minden téren mutatkozik irodalomban, művészetben is.

— A Turul tagjai közül sokan voltak

Babát akar

vagy katonát, ágyút, puskát, vagy karikát, kölni vizet, avagy pudert, ruzst, szappant, vagy piperecikket. Mindezt megtalálja az igazán jó áruíró és előnyös áruíró már közismerté vált Csapó u. 88. sz. alatti illatszertárban

Novák Márta

a „Rongyosok” között, de azok között a honvédek között is, akik a Kárpátok ormára elsőnek tüzték ki a magyar lobogót Erdélyben és a Kárpátalján. — A Turul Szövetség ifjúsága — fejezte be szavait Tóbiás Károly miniszteri osztálytanácsos, lendítő erő volt a magyar mozdony kerekében s az is fog maradni!

Ambrus József országos elnök bejelentette, hogy az országos követtábort sokan levélben és táviratban üdvözölték, így vitéz Bély Alajos altábornagy, országos ifjúsági vezető is.

Ezután vitéz Endre László Pestvármegye alispánja emelkedett szólásra. Beszéde elején összehasonlítást tett a most dúló és az első világháború között rámutatván arra, hogy a világháború s az utána következett szomorú idők eseményei mind előre kiszámított terv szerint történtek, úgy ahogyan azokat a nagy nemzetközi szabadságharcos párhelyek kitervelték.

— Mi nem tudtuk ezt — folytatta szavait Endre László — mert ha tudtuk volna, akkor nyílt színen lötték volna főbe Károlyi Mihályt, Fényes Lászlót, Szamuely Tibort, ha tudtuk volna, akkor nem hangzott volna el a képviselőházban 1918-ban „Mi antantbarátok vagyunk” ami 1918-ban is éppen olyan hazaárulás volt, mint ma 1941-ben. Ha ezt tudta volna a magyarság, akkor nem mondhatta volna Linder Béla: „Nem akarok katonát látni”, mert akkor karóba húzták volna.

— De bekövetkezett mindez, a nemzet történelmének e szomorú korszaka. A romlás után jött azonban vitéz nagybánya Horthy Miklós (a követtábor itt feállva ünnepelte a kormányzó), aki élre állt és megkezdte az országépítés nagy munkáját. Ekkor jött létre a Turul, sok harc, küzdelem jutott osztályrészül. Sok szép eredmény is született azonban, a közelmúlt eseményei pedig olyan igazolást szolgáltatnak, hogy a Turul büszke lehet erre.

A két világháború összehasonlítására visszatérve vitéz Endre László rámutatott arra, hogy ma Olaszország és Japán is oldalunkon áll és velünk együtt harcol Finnország is. (Lelkes eljenzés). A ma folyó harc befelé minden nép szabadságharca, kifelé pedig Európa kereszties hadjárata.

— Nem elég azonban a győzelem — folytatta vitéz Endre László. — A győzelem eredményeit maradandóvá és tartóssá is kell tennünk. Az ország régi határáig, régi területeink visszaszerzése honvédelmünk feladata, de ezután magyar fajtánk számbeli minőségi gazdasági erőbeli gyarapítása következik, ez pedig a fajvédelem feladata.

— Erős honvédségre van szükségünk életerős szaporaságú magyarokra, hogy mindenkinek kezében munka, asztalán kenyér, feje fölött hajlék és minden magyar hajlékban virul magyar gyermek lehessen.

A követtábor közönsége hosszasan éljenezte Endre Lászlót.

Szilassy László főispán üdvözölő szavaiban utalt arra, hogy a Turul Szövetség munkája nem ismeretlen előtte, aminthogy ezeket az egész ország is figyelemmel kísérte. Hálát adott Istennek, hogy hazánkat eddig nem érték a most folyó világháborúban a háború borzalmai. Mindamellett a háború erősen próbára tesz mindenkit. A nehéz időköt úgy kell átvészelnünk, hogy elsősorban magyarnak megmaradjunk. — Ebben látja ügymond a nagy feladatot, amely a Turul bajtársaira vár. Azon az úton kell haladni, amelyet a szegedi gondolat megteremtője, a Kormányzó Ur mutatott meg a nemzetnek. Ha ezen az úton járunk, munkájuk nem lesz hiába való és be fog teljesedni mindnyájunk célja: a szebb, boldogabb magyar jövő.

Ezután D. dr. Kállay Kálmán az egyetem rektora köszöntötte a követtábort. Különös örömeire szolgált — mondotta, hogy ő köszönheti először a követtáboron városunkban megjelent kollégáit bajtársakat, akik nemrég visszavárt felvidéki bajtársikkal egyetemben most kimélyíthetik kapcsolataikat a trianoni Magyarországi Turul-bajtársai-

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

val. Boldog örömmel látja — ügymond, hogy ez a magyar ifjúság látja célját és biztos ösvényeken halad feléje. A múltban a magyar ifjúság éppen azért dolgozott hiábavalóan és szenvedett, mert nem volt egységes. Azok az idők többé nem térnek vissza, mert a magyar ifjúság tagja rendeltetését, a magyar ifjúság tudja rendeltetését, a meghatárokon.

Dr. Kölesey Sándor polgármester a város lakossága nevében üdvözölte a bajtársakat. Az iskolák városának sok-sok iskolájában — mondotta — felfigyelnek, hogy a város falai közé téré sok bajtárs milyen állást foglal el az élet nagy kérdéseiben. Az ifjúságnak elvitathatatlan privilégiuma, hogy tisztábban láthasson, mint az idősebb generáció.

— Az a vezető, aki válságos időkben tévedett abban, hogy mibe viszi a nemzetet, balsikere esetén emigrálhat és megmentheti az életét, de ez a nemzet itt marad, vérzik, szenved és pusztul.

— Az ifjúság és az idősebbek között meg kell lennie a szükséges egyensúlynak, meg kell lennie a magas szociális idealizmus lendítő ereje és a következményeket mérlegelő tapasztalt bölcsesség között.

Mocsáry Ödön országgyűlési képviselő, a Nemzeti Munkaközpont alelnöke, az NMK nevében üdvözölte a követtábort és hangoztatta, hogy a Turul és a nemzeti alapon álló munkásság egyaránt a népi magyar munkaállamért harcol.

Ambrus József, a Turul országos fővezére emelkedett szólásra, hogy záróbeszédben ismertesse a követtábor feladatait. Ezeket ő abban látja, hogy Kormányzó Urunknak az ifjúság vezetői elött adott nyilatkozatának megfelelően elsősorban a Turul Szövetség állásfoglalását szögezzék le a magyar élet sok létfontosságú problémájában.

— A magyar ifjúság ösztön és igazán kívánja, az új Európa győzelmét és ebben a harcban a magyar ifjúság ösztön és igazán ott áll a baráti nemzetek oldalán.

— Most is, mint eddig mindig, sötétben bujkálók igyekeznek a magyar ifjúságra beleszivattyuzni az ellenérzést az új Európával szemben. Sokan nemzeti függetlenségünket féltik, de nem látják, hogy akkor veszítjük el, ha nem úgy cselekszünk, amint most cselekszünk. Mások idegen példák majmolását állít-

Harctéri rádiópostát szervez karácsony estétől kezdve a Vöröskereszt

Szép tervvel foglalkozik a Magyar Vöröskereszt, amely a honvédekről főnöke megbízásából az ezeréves határokon túl, szovjet földön harcoló honvédek és családjaik között állandó kapcsolatot akar létesíteni és ezért a magyar rádió közreműködésével megszervezte a „Vöröskereszt honvéd bajtársi rádiószolgálatot”. A Vöröskereszt az üzenetek felvételére és közvetítésére a következő tervezetet dolgozta ki:

Felhívja a szovjet földön harcoló honvédek hozzátartozóit, hogy december 24-től, karácsony estétől kezdődően naponta 0.15 órakor Budapest 1. hullámhosszán közvetíteni fogja a családtagok üzeneteit. A karácsony este-re való tekintettel december 24-én nem a szokásos időben, hanem 21.30 órakor hangzik el a családtagok üzeneteinek közvetítése.

Az üzenetek felvételére vonatkozóan a következőket kell tudni: kizárólag magántermészetű, sürgős és indokolt esetben családi vonatkozású és legfeljebb 15 szavas üzeneteket lehet a harctérrre küldeni. Az üzeneteket rózsaszínű tábori levelezőlapon be kell mutatni városokban az illetékes előljáróságokon és községekben a községi előljáróságok előtt, akik az üzeneteket hatóságilag igazolják.

A magyar rádió és Vöröskereszt felkéri az üzeneteket küldőket, hogy üzenetüket a lehető legrövidebb keretek

DEBRECZEN 3. OLDAL 1941. XII. 19.

Karácsonyra

értékálló finom ajándékot

Dr. VARGA

úridivattól vegyen

ják, amikor pedig a Turul, ez a leg-hatalmasabb és irányítató szerve a magyar ifjúságnak harcol legjobban a magyarságért. Senki nem érzi a biológiai pusztulást jobban, mint a Turul Szövetség és senki nem küzd jobban ellene. Foglalkozott ezután a Dunántúl népesedési problémáival.

— A Turul nem politizál — jelentette ki Ambrus József fővezér, távol áll minden politikai zenebonától, — majd így folytatta:

— El kell jönni a korszerű magyar átalakulásnak. Még nem jött el és aki azt mondja, az téved.

Ezután a mai magyar élet sok-sok kóros kinövését sorolta fel, mint amelyek bizonyítják az átalakulás szükségességét. Ha most nem lesz átalakulás, akkor — félünk — idegen parancsra fog megtörténni ez az átalakulás és az nem lesz magyar.

— Ezért harcolunk a népi Magyarországot. A magyar parasztságot be kell állítani a magyar élet tengelyébe. (Taps és helyeslés.)

— Ezekért a célokért fog küzdeni a Turul Szövetség, a magyar élet e motorja, hogy a benne tömörült ifjúsággal a magyar életet biztos jövő felé vezesse.

Hódoló távirat a Kormányzó Urhoz

Ambrus József országos fővezér beszéde után a követtábor elhatározta, hogy hódoló dísztáviratban biztosítja ragaszkodásáról és szeretetéről nagybányai Horthy Miklóst, Magyarország Kormányzóját. Elhatározták, hogy ugyancsak táviratilag üdvözlik Bárdossy László miniszterelnököt és Hóman Bálint kultuszminisztert.

Egyperces néma felállással adóztak a hősi halált halt Turul bajtársak emlékének, majd a Himmusz eléneklésével ért véget a követtábor nyitó ünnepélye.

Ma délelőtt kezdődnek a követtábor érdemi tárgyalásai az Arany Bika dísztermében, amelyen tárgyalásra kerülnek az egyes kerületek, egyesületek indítványai, kívánságai és panaszai.

Hungária filmszínház

MA: d. u. 5, 7, 9 órakor

a legkacagtatóbb

katonai bohózat:

Csókó és Kalap

Főszereplők:

Csörtös Gyula, Simor Erzsébet,

Bilicsi T., Kiss Manyi, Latabár,

Vaszary Piri, Pethes F.

VILÁGHIRADÓ!

A képviselőház elfogadta az izraelita vallás jogállásáról szóló javaslatot

Bizonytalan időre elnapolták a Ház ülését.

A képviselőház tegnap folytatta és befejezte az izraelita hitfelekezet jogállásáról szóló javaslat tárgyalását. Közi Horváth József (ker. párt) a javaslatl kapcsolatosan sürgette a polgári házasság revízióját.

Gróf Serényi Miklós (nyilaskeresztes) tiltakozott az ellen, hogy az izraelita vallást törvényben ismerjék el, mert szerinte erre semmi szükség sincs.

A vita berekesztése után Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter szólalt fel és utalt a vita során elhangzott felszólalásokra, amelyek — amint mondotta — elvették előle a szót.

— A törvényjavaslat — mondotta a miniszter — nem kívánja érinteni az egyéni vallásszabadság elvét, ennél fogva nem nyúl a valláshoz, mert az egyéni vallásszabadság princípiuma az hogy vallását mindenki szabadon megvallhatja, szabadon gyakorolhatja és az állam e tekintetben megvédelmezi. Ez minden hitű izraelitának a jövőre biztosítva van.

— Balás Károly képviselő úr az áttérés tilalom kérdésével foglalkozott. Ez nem az én javaslatomban foglaltatik de a képviselő úr felvetette. Felmerül az a kérdés, hogy az áttérés tilalma, — vagyis a keresztény felekezetéről az izr. felekezetre való áttérés tilalma beleütközik-e a vallásszabadságba, vagy sem.

— Több képviselő kijelentette, hogy ok nemzetnek tekintik a zsidóságot és nemzetinek az ő felekezetét és ezért lehetetlennek tartják, hogy arra más

nemzetiségű, vagy másfajú egyén áttérhesen. Balás Károly képviselő úr javasolta voltaképpen ilyen tilalmi szakasz felvételét, javaslatát meg fogjuk tárgyalni a bizottságban és megfogjuk látni, mi a teendő.

Ez a kérdés alapos megvitatás tárgyát fogja képezni.

— Paál Árpád képviselő úr felhívta a figyelmet arra, hogy a különböző izraelita felekezeteknek eltérő szervezeti szabályzatai vannak, ezeket felül kellene vizsgálni és ellenőrizni, vajjon megfelelnek-e a törvényes követelményeknek. En ezt törvényes hatáskörömnél fogva bármikor megtehetem.

— A jelenlegi javaslatra szükség van, mert belső ellentmondás van abban hogy az a felekezet, mely tagjainak jogát különböző törvények már korlátozzák, másrésztől mégis zavartalanul élvezte a kiváltságos vallásfelekezetek jogállását. Ennek a belső ellentmondásnak természetes folyamánként kellett a javaslattal a Ház elé jönni.

A képviselőház a javaslatot általánosságban elfogadta és azután elvetette a nyilaskeresztes párt tagjai által benyújtott határozati javaslatokat.

Ezzel a Ház napirendje kimerült és az elnök indítványozta, hogy a közelgő ünnepekre tekintettel a Ház napolja elbizonytalan időre üléseit, de a Ház összehívása iránt még az ünnepek előtt formális ülés céljából intézkedni fog, hogy a felsőház üzenetét tudomásul vehesse.

A Kollégiumi Diákszövetség összejövetele

Csobán Endre előadása a kollégiumi szellemről — Búcsú az „Angol Királynő” étertermétől

A Kollégiumi Diákszövetség ez évben utolsó összejövetelét tartotta az Angol Királynő étertermében, ahol több mint 15 éve gyűltek össze havonként, hogy ápolják a kollégiumi szellemet és növeljék az összetartás erejét. Az Angol Királynő épülete — mint az ismeretes — gazdát cserélt és így utóljára ültek össze a régi diákok a kedves étertermében. Dr Csohány Endre szép szavakkal búcsúzott el a szövetség nevében Németh Nándortól, az Angol Királynő tulajdonosától, személyzetétől.

Az összejövetelen dr Csohány Endre folytatta előadását a kollégiumi szellemről. Értékes előadását a következőkkel zárta:

— Amikor a kollégiumi szellemről beszélünk, inkább a régi Kollégiumi lelkére gondolunk, mint a maiakra. Ma ezt a szellemet sok minden rontja, törli, változtatja. Magának a magyarságnak a lelke is nagy változáson ment keresztül, különösen a 19. században és a 20. század elején. A kollégiumi szellem pedig mindig a magyar lélek függvénye volt és sohasem is lehet más. Jelek vannak, hogy a legutolsó két évtizedben a magyarság

lelke újabb átalakuláson megy át s ez a folyamata mintha visszavezetne a 16. és 17. század magyar lelkéhez.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után dr Szeremley Béla indítványozta, hogy kérjék fel Ottrokocsi Nagy Gábor gimnáziumi tanárt, hogy a kollégiumi diákközlészetből tartson előadást. Dr Jakucs István könyveket ismertetett, a volt diákok írásait és ezzel kapcsolatban felvetette az a tervet, hogy össze kellene gyűjteni a kollégiumi diákok megjelent könyveit, irodalmi műveit, Debreceni Jenő ny. gázgyári igazgató kedves emlékeit mondott el japán kapcsolatairól. Futó Zoltán igen élvezetes diákeseteket mondott el. Bejelentették, hogy néhány héttel ezelőtt halt meg Fehér Gábor gimnáziumi tanár, a szövetség tagja, aki a Kollégium utolsó nagybotosa volt, a harcúterén kapott betegsége következtében. Két kötetben remek diáklelményeket írt meg nagy írői tehetséggel.

Az összejövetelen nagy sikere volt Nagy Sándor szobrászművész-tanárnak, aki tréfás eseteket adott elő nagy sikert aratva.

A TEBE karácsonyfaünnepélye

A TEBE tiszántúli körzetéhez tartozó pénzüntézetek közül az idén a Tiszántúli Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezet rendezte meg a karácsonyi segélyakciót a Kereskedő Társulat dísztermében. Az előkelő közönség sorában megjelentek Szilassy László főispán és Kőlesey Sándor polgármester is. Páratlanul nagy munkát végzett Mikó Gáborné az intézet igazgatójának felesége, aki sok szeretettel és fáradhatatlan buzgalommal szedte össze a kiosztásra kerülő 57 pár cipőt, 206 méter ruha és fehérnemű anyagot, sok meleg inget, bundát, ruhákat, több mint ötven mázsa szentet és fát, mintegy hétmázsa élelmiszert: 600 pengő értékben. Ezt 220 szegény család kapta.

A karácsonyfaünnepélyen Tóth Erzsébet, Kecskés Róza, Hornyák Iona, Molnár Lajos, Kálmán Ibholya szavallatokkal, a „Tisza Iona” leánycserkészcsapat tagjai a kiosztásban működtek közre.

Rendkívül nagy tetszést arattak a aagycseri elemi iskolások énekkaruk-

kal, mely Herbold Zoltán igazgatótanító vezényletével frappirozta a közönséget, gyönyörű énekszámával. Valóban művészi teljesítmény, amit Herbold Zoltán ezekkel a gyermekekkel produkál. Országos hírnevük szilárd alappal bír. Különösen élmény volt utolsó számuk a Kánon eléneklése.

Az ünnepélyen dr Takaró Gyula TEBE társelnök mondott szép beszédet, köszönetet mondott Mikó Gábornénak, az adakozóknak, a vendégeknek.

Egyperces néma csendben emlékezett meg a közönség a harcoló honvédeinkről, akik az 1. számú szeretetcsomagot kapták karácsonyra. Az ajándékok sok családban szereztek nagy örömet.

Vásároljon karácsonyi ajándékot a

Cserkészbolt

lerakatában Debrecen, Csapó u. 1. Alföldi palota. Tel.: 16-78.

Mit ajándékozzuk Karácsonyra?

Arany töltőtollat

Ezüst csavariront

Írókészletet

Írómappát

Levélpapírt

„Méliusz” könyvkereskedés

közismert szaküzletéből

A siketnéma intézet karácsonyfa-ünnepélye és búcsúja jótovőjétől, Lindenberger János préposttól

Hagyományos, meghatóan szép keretek között rendezte meg a siketnémák intézete karácsonyfa-ünnepélyét melyen nagyszámú előkelő közönség jelent meg.

A műsort Csongrádi Gyula vezette be az „Ima karácsonykor” költemény elmondásával. Tóth Árpád igazgató köszöntötte a megjelenteket, megkapó szavakkal szólva a szeretet ünnepéről. Ezután dr Lindenberger János prépost-plébános tartott nagyhatású ünnepi beszédet, a Krisztus szeretetéről, mely a boldogság forrása. Ennek a szeretetnek nevében kérte a közönséget, hogy karolja fel a szegényeket, árvákat s arra rászorultakat, törölje le a könyveket, simogassa el a gondok redőit.

Ezután nagy sikerrel adták elő a „Karácsonyi rege” színjátékot Kerekes M., Nagy Z., Petróczy D., Csongrádi Gy., Péter I., Katona M., Dézsi I. Gorbayné Konkoly Mária tanárnő művészi rendezésében nagy sikerrel adták elő a „Babavásár” c. némajátékot, Tar J., Reskó E., Vass A., Lakatos B., Fülöp M., Nagy M. A szép izléses bábuk ruhái Horváth Gizellát, a varrósok vezetőjét dícsérik. Megkapóan szép volt a nemzetiszíni karácsonyfa, mely alatt az ünnepség lefolyt.

Honvéd minden jó magyar

Az Országos Magyar Protestáns Diákszövetség jótékony célú ünnepélyt rendezett »A magyar honvédért« címen. Az ünnepélyen a protestáns katonai egyházszevetet főgondnoka, vitéz Jány Gyuztáv vezérezeredes mondott megnyitó beszédet.

Beszédében többek között ezeket mondotta:

— A honvéd az eszme harcosa s mindig a vártán áll, hogy vigyázza, védje az ősök vérével és veritékével áztatott hazai rögöt, az otthont, a templomot. Ezért jutalma nem csodálat, nem is rettegés, hanem az a testvéri hűség és együttérzés, amelyben egyesül vele most itt a diákszövetség s közönsége.

— De honvéd nemcsak az, aki fegyverrel a kézben örökös testvéreinek biztonsága fölött, hanem nő és férfi egyaránt, aki munkája nemzete jövőjét. A szántóvető, hogy kenyerünk legyen, az iparos s a munkás, hogy közszükségleti cikkekünk ne hiányozzanak, a szellemi munkás, hogy a fejlődés, a kultúra meg ne rekedjen az élet akadályokkal teli nehéz úttján, a művész, hogy a lértér való súlyos küzdelemben a szív el ne fásuljon, hanem új erőre kapjon s az Isten szolgája, hogy a test ne legyen úrá a lélek felett, hanem visszataláljon a magasságokba, ahonnan a Mindenható parancsára alá szállt, hogy itt e földön munkálja az Ő országát. Valamennyiünknek magyar honvédeknek kell tehát lennünk, akik a lelkünkben kivéve minden idegen eszmét s nem azt keresve, ami szétválaszthat, hanem azt, ami egybeforraszt, egy szívvé, egy lélekkel azon munkálkodjunk, hogy a négy folyó, a hármass halom s a kettős keresztel ékesített országcímer megint egybeöltözve ott ragyogjon tőrtlenül a magyarság egén és valamennyiünkben valóságga, élővé kristályosodják az a tudat, hogy a

Ezután előképek kerültek nagy sikerrel előadásra s bemutatása alatt az Árpád-házi Boldog Margit Leányklub tagjai énekeltek, őszinte gyönyörűségére a megjelenteknek.

Petróczy D. által előadott „Hiszek-e” után Tóth Árpád igazgató rekesztette be az ünnepélyt, megemlékezve Debrecen város nagylelkűségéről, mely 39 évvel ezelőtt lehetővé tette az intézet megnyitását. Majd meleg szavakkal szólott dr Lindenberger János prépost-plébános támogatásáról, aki mikor egy évben anyagiak hiányában nem lehetett volna az intézet hivatását folytatni és ezt a Siketnémákat Gyámoltó Intézetben szavatatták, felállt dr Lindenberger János és a költségek fedezésével lehetővé tette, hogy tovább végezze zavartalanul az intézet munkáját. Ennek a szép, megható emlékek jegyében búcsúzott a Debrecenből távozó Lindenberger János prépost-plébánostól, aki az idén is, mint minden évben, eljuttatta szeretetsomagjait a növendékeknek.

Megható látvány volt az ajándékok kiosztása az intézet tanulóit között — A műsor művészi megrendezése Gorbayné, Konkoly Mária tanárnő érdeme.

nagy világon e földön kívül nincs számunkra hely, mert itt és érte élünk és halunk kell.

Jány vezérezeredes beszéde mély hatást keltett.

Debreceni és vármegyei tanítók küldöttsége a főispánna

Molnár János igazgató tanító vezetésével Hajdú vármegye és Debrecen tanítói, mint a Gönczy Egyesület tagjai héttagú küldöttséggel keresték fel Szilassy László főispánt, akinél tiszteigő látogatást tettek a 600 tagot számláló egyesület nevében.

Molnár János igazgató-tanító köszöntötte Szilassy László főispánt a tanítószög nevében, rámutatva arra a nehéz és fontos munkára, amit a magyar tanítószög végez. — Üdvözlőjük Méltóságodat mi a vármegye és Debrecen város öntudatos és fajilag is magyar tanítószög — mondotta Molnár János elnök, — különös megbecsülésel és szeretettel Méltóságod iránt. Amidőn teljes szívvel, lelkesedéssel felajánljuk szolgálatainkat, ugyanakkor bizalommal kérjük, hogy a ránk váró sajátos feladatok megoldásánál bölcsességével és jóakarattal támogatásával segítségünkre lenni méltóztassék.

Szilassy László főispán válaszában meleg szavakkal mondott köszönetet az üdvözlésért, biztostította a tanítószögöt nagyrabecsüléséről és szeretetéről.

— A tanítószög vállain nyugszik — ügymond — a magyar jövő, a keresztény és magyar nevelés kérdése.

A főispán ezután hosszasan elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

Önkéntes urak!

Karácsonyra még elkészítem egyenruhájukat!

TEGDES, Kalvin tér 19.

Dr. Hadházy Zsigmondné meghalt

Mélységes gyász érte dr. Hadházy Zsigmond volt főispánt, közjegyzőt, Debrecen város társadalmi életének köztisztelőjét, állami életének alakját és családját. Hitvese, dr. Hadházy Zsigmondné taktakézi-nagykeréki Keövy Erzsébet életének 58-ik, boldog, harmónikus házasságának 40-ik évében tragikus hirtelenséggel meghalt. A megboldogult nagyaszonny maga volt a megtestesült szívósság, ki családjának élt, de akinek nemes aldozatosságát a szegények száza ismerték. Sok könnyet törölt le életében és halála pótolhatatlan veszteséget jelent.

Az elhunyt nagyaszonny férje főispánsága idején élénk részt vett a jótékony egyesületek, a MANSZ munkájában és vezetőséget vitt a karitatív munka terén. Az utóbbi években már csak családjának élt, de a nagyaszonny háza és szíve mindig nyitva állt a rászorultak segítségére, tanácsot kérők számára. Öt gyermeket nevelt fel, három fiút és két lányt és életét napus-garas boldogságként ragyogta be gyermekei, majd unokái végtelen szeretete.

Dr. Hadházy Zsigmondné élete utolsó napjait friss, jó egészségnek örvendte. Csütörtökön színházba készült családjával körében. Mint minden művészetet, a színházat is nagyon szerette. Délután két óra körül váratlanul, tragikus hirtelenséggel következett a fájdalmas gyász eset. A nagyaszonny hirtelen rosszul lett és a szívzélhűdés percek alatt megállította azt a nemes szívet, mely utolsó pillanatig forrón szeretett családjáért és a szegényekért, az élet elesettjeiért do-

bogott. A rosszullet első pillanatában értesítették a családtagok dr. Bösze Lajos főorvost, aki pillanatok alatt megérkezett, sajnos, már nem tudott segíteni, a halál megdöbbentő hirtelenséggel bekövetkezett.

Dr. Hadházy Zsigmondné halálát gyászolják férje: dr. Hadházy Zsigmond volt főispán, közjegyző. Gyermekei: dr. Hadházy Béla kir. közjegyző és hitvese Képes-Harjay Judit három gyermekükkel, Pállal, Györggyel és Zsolttal. Dr. Hadházy Elemér orvos hitvesével, mihályfalusi Forgon Máriaival. Hadházy Aranka férjével, vitéz dr. Hadházy Ferenc hajdúhadházi ügyvéddel és gyermekeikkel. Hadházy Eva férjével vitéz dr. Hadházy Ferencel és Hadházy Csabával, vitéz dr. Hadházy Levente m. kir. orvos százados és Hadházy Lenke férjével dr. Fegyvári Sándor m. kir. tisztiorvossal, valamint gyermekeikkel Fegyvári Lenkével és Csabával. A megboldogult nagyaszonny testvére: vitéz dr. Ujvárossy Imréné szül. taktakézi és nagykeréki Keövy Irén. Keresztfia: dr. vitéz Ujvárossy Sándor főispáni titkár, valamint kiterjedt rokonság.

A megdöbbentő haláleset híre már csütörtökön délután elterjedt a városban és mély részvét nyilvánult meg a köztisztelőben és közszeretben álló, mélyen sujtott gyászoló család iránt.

Az elhunyt nagyaszonny temetése szombaton délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából a református egyház gyászszertartása után. A temetést Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Szily Kálmán kultuszállamtitkár Debrecenbe érkezett

Az egyetem minden aktuális kérdésében tárgyalásokat fog folytatni az egyetem vezetőivel.

Az egyetem ügyeinek minden évben szokásos felülvizsgálására tegnap Debrecenbe érkezett Szily Kálmán államtitkár, a kultuszminiszteriumban az egyetemi ügyek legfőbb vezetője.

Fogadására megjelent a pályaudvaron az egyetem tanácsa, D. dr. Kállay Kálmán rektorral az élen. A kultuszállamtitkár vonata egyórás késéssel futott be az állomásra.

Abonyi Gyula államfőnök szobájában D. dr. Kállay Kálmán rektor üdvözölte Szily Kálmán kultuszállamtitkárt. — Mély tisztelettel, szeretettel és hálaival köszöntjük Nagyméltóságodat körünkben. Nagyméltóságodat Debrecenben szűkebb kör, kisebb család várja, akik Nagyméltóságodnak gyermekei. De várja egy nagyobb család is, az egyetem, őszinte szeretettel és teljes bizalommal. Merem mondani, hogy ez az öröm van olyan nagy, mint a kis család öröme. Isten hozta Nagyméltóságodat Debrecenbe.

Szily államtitkár keresetlen szavak-

Átadásra kötelezett zsidó földbirtokosok névsora

A MÉP pártterjesztője most megjelent kiadványa kihutatót közli a 100 katasztrális holdnál nagyobb területű zsidó birtokok átengedéséről. 893 ilyen nagyobb zsidóbirtok átengedését rendelték el a birtokok területe 367 ezer hold.

A Tiszántúlon átengedésre kötelezett ismertebb nevű zsidó földbirtokosok: Okányi Andor és neje 640 holddal, báró Weiss Alfonz 1206, Léderer Lászlóné és társai 1444, Montaghs Sándor 152, Schwab Sándor 116, Beer Henrik örköse 672, dr. Budai Goldberger Antal Károlyné 350, Okányi Andor és neje 481, Okányi Endre 551, Okányi Ilona 411, Okányi Lajos 379, Okányi Schwartz József 725, Nagel Henrik 170, Montaghs Ákos 393, dr. Montaghs István és testvére 854, báró csepeli Weiss Edít 948, özv. Jánoshegyi Mauthner Alfrédné és testvére 1200, dr. Chorin Ferencné 950, báró Kornfeld Mórioné 310, Eszenyi Józsefné 378, Eszenyi Zsuzsanna 329, báró Groedel Bernáthné 641.

Korbuly Lajosné 891, Léderer Ferenc-

kal választott, láthatólag kellemesen meglepte a meleg fogadtatás.

— Igen nagy örömmel jöttem Debrecenbe, annál is inkább, mert már régen nem voltam itt. Nagyon sajnálom, hogy a baráti fogadtatásba egy „ürömcsépp” vegyült — mondotta mosolyogva Szily államtitkár — az hogy egy órával megvároskoztam az urakat...

A derűs jelenet után az államtitkár veje, dr. Szádeczky-Kardoss Tibor professzor, jogi karl prodékán lakására hajtatott, debreceni tartózkodása alatt ugyanis itt száll meg.

Ma délelőtt az egyetem ügyeiről számolnak be a kultuszállamtitkárnak tanácsülés keretében. Délután Szily Kálmán kihallgatáson fogadják az egyetemmel kapcsolatos problémákban nála felirakozottakat. Szombaton az orvoskar ülésén az orvosi fakultás kérdéseiben fog tárgyalni, majd a gazdag program után szombaton délután utazik vissza a fővárosba.

és társai 115, özv. Léderer Miksané 101, özv. Léderer Miksané 1091, báró Dirsztai Emma és Béla 737, Farkas Istváné 794, dr. Hasznos Józsefné és társai 474, özv. báró Kohner Adolfné 494, br. Kohner Erzsébet és Éva 1431, báró Kohner Jenő és Janka 1346, Lukács A. 179, Lukács Antalné 293, Schwab Gyula 3170, báró Csepeli Weiss Alfonz 931, báró Csetei Herzog István 1212, Grosz Andor 335, dr. Basch Loránt 236, Bamberger Andorné és társai 397, Montaghs Ákos 381, dr. Montaghs András 369, Montaghs János 366, dr. Csobai Gyula és örökösei 1007, Klár Józsefné és társai 164, Klár Józsefné 330, Hámosi Bíró J. és testvére 225.

Klár Lajos 202, Klár Samu 380, Hámosi Bíró János és testvére 622, Klár Sándorné 445, Klár István 374, Klár Sándorné és társai 480, Grosz Jenő 140, Grosz Zoltán 186, Mándi Pál 667, Mándi Sándor 384, Mándi Sándor és testvére 835, Fried László 225, dr. Fried Pál 218, özv. Klár Andorné 325, Klár István és neje 414, Mándi Ferenc és testvére 1035, dr. Vázsonyi Endréné 206, Weiss Jenő 536 holddal.

Magyarországon eredeti minőségben készült.

Iskolás gyermekek holttestét találták a Téglavető belvizes árkában

Egy idegbeteg szegény házi apolt tragédiája

Tegnap este Boross Elemér elemi iskolai tanuló, Nagyszalonta u. 30. szám alatti lakos és iskolatársai megdöbbentő felfedezést tettek a Kishegyesi út végén, a Téglavető egyik belvizes árkában. Hálóiinges férfi holtteste hevert féloldalra dőlve a kubikgödörben, melyben mintegy 80 centiméteres víz volt.

A gyerekek riadtan értesítették hozzátartozóikat, hogy halott ember fekszik a vizes árokban. Jelenlétüket a csendőrségnek és csakhamar bizottság szállt ki a csendőrség részéről dr. Tamásy Géza tisztiorvossal együtt. A környéken ekkor már híre terjedt az esetről, sokan azt gondolták a halott férfi hiányos öltözékéből következően, hogy rablógyilkosság történt, megölték, kifosztották, levették az illetőt és aztán bedobták a vízbe. A vizsgálat csakhamar tisztázta, hogy a holttesten semmiféle olyan nyom nem található, mely erőszakra mutatna, tehát az illető valószínűleg rosszullet következtében az árokba zuhant és belefulladt. Még ezt a feltevést is kétségessé tette dr. Tamásy Géza tisztiorvos megállapítása, aki valószínűnek tartotta, hogy nem is fulladás, hanem szívbénulás okozta a halált. A holttestet a törvényszéki bonctani intézetbe szállították, a csendőrség pedig megindította a nyomozást a rejtélyes ügyben.

A vizsgálat csakhamar megállapította, hogy a holtan talált férfi Kerekes Gyula 21 éves szegényházi apolt, azelőtt Tegez ucca 3. szám alatti lakos, akit epilepsziás rohamokkal, idegbetegséggel vittek be ez év februárjában a szegényháza. Az idegbeteg fiatalember többször megszökött a leg gondosabb ellenőrzés dacára is a szegényházból és céltalanul kószált az utcákon. Utoljára hétfőn szökött meg, azonban Porray István szegényházi gondnok utasítására keresésére indultak és meg is találták a Kishegyesi úton. Hogy ismét meg ne szökhessen elvették ruháját és külön szobában ágyba fektették. Éjszaka azonban, amikor társai elaludtak, ahogy volt, egy hálóingben kiszökött az épületből és elindult céltalan útjára. A feltevés az, hogy kószálás közben epileptikus rohamok fogták el a szerencsétlen fiatalembert és rosszulletében a vizes árokba zuhant, ahol vagy szívbénulás végzett Kerekes Gyulával, vagy belefulladt a vízbe. Erre nézve a boncolás fog teljes fényt deríteni.

Karácsonyi ajándékot
órát, ékszer
legelőször **Kollár Lajos**
órás-mester és ékszerkereskedőtől
KOSSUTH UCCA 4.

Mihó László szabómester
uri szabóságomat Csapó 74 alatt megnyitottam. Szép munka, szolid ár.

**Jól és olcsón
étkezhet a híres**

Páll Sörözőben!

DEBRECZEN 6. OLDAL.
1941. XII. 19.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda.
Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám.
Telefon nappal: 27-89, (3 mellékállomás)
éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3— pengő, negyedévenként 8/70 pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, dec.
13-án reggel 8-tól, dec. 20. reggel 8-ig
„Nap”, Piac uca 1., telefon: 27-73.
„Aranyegyszarvú”, Kossuth u. 8. sz.,
telefon: 24-96. — „II. Rákóczy” Kül-
sövésár-tér, telefon: 23-43. — „Sztan-
kay”, Szent Anna u. 61. telef.: 25-58.

Szere nem megírni

Szeretném megírni
Azt a legszebb verset,
Melyet versfaragó
Sohasem írt meg.

Szeretném megkérni
Mézök pasiriját,
Vigye éjbe lelkem
Aranyos imáját.

Örökem imádom
Az Urat az égben,
Mert oly hitvest adott
Mint Te vagy, énnekem.

Vácony Antal.

— Szilassy László főispán Tiszacsegén
megvizsgálta a közellátási ügyeket. A
főispán még az esti órákban visszatért
Debrecenbe.

Dr Könyöky József rendőrkapitány
Debrecenben. Dr Könyöky József rend-
őrkapitány, a debreceni rendőrség egyik
legkiválóbb értékes tisztviselője, akit
augusztus folyamán hosszabb időre Új-
vidékre vezényeltek, az ottani idegen-
ellenőrzés és büntügyi osztály vezetésére
tegnap Debrecenbe érkezett és valószínű-
leg városunkban tölti az ünnepet. A
kiváló rendőrtisztet nagy és őszinte
örömmel fogadták kartársai és tisztelői
és annak a reményüknek adtak kifeje-
zést, hogy rövidesen ismét a debreceni
kapitányságon fejtheti ki nagyértékű
munkásságát.

— **Raffay Sándor evangélikus**
püspök hónapok óta gyengélkedik.
Néhány héttel ezelőtt egy budai
gyógyfürdőbe szállították. A püs-
pök egészsége most már javulóban
van és orvosai megengedték, hogy
teljes gyógyulását otthon, család-
ja körében várhassa be.

— **Adventi evangélicizáció a Kossuth**
accai egyházrészen. A Kossuth ucai
egyházrész december 20. és 21. napján
két napos adventi ifjúsági evangéli-
zációt tart. Szombaton, december 20-án
reggel 8 órakor kezdődik a Kossuth
uccai templomban. Istentisztelet után
gyermekszámára, majd a serdülő
fiatalok számára tartunk evangélicizá-
ciós alkalmakat, 21-én az utolsó adventi
vasárnapon, délelőtt 10 órakor isten-
tisztelet, majd utána a gyülekezet tag-
jai hallgatják meg az ifjúsági munka
szükségeit és lehetőségeit. Vasárnap
este 5 órakor adventi vallásos estét tar-
tunk, melyen kevés emberi szó fog el-
hangzani, de annál több Ige az Isten
beszédéből. Elhangzott a hívó szó. Ad-
vent vasárnapján megszólalnak a ha-
rangok. Jöjjenek a Kossuth ucai egy-
házrész tagjai.

**Kalapot
Fehérneműt
Nyakkendőket
Karácsonyra
Wernertől**

1.150.000 pengőt irányzott elő Hajdú vármegyére a Nép- és Családvédelmi Alap költségvetése

A Nép- és Családvédelmi Alap
költségvetése örvendetes emelke-
dést mutat az elmúlt esztendőkhöz
viszonyítva Hajdú vármegyére
nézve 1.150.000 pengőt irányzottak
elő szociális célokra és a napokban
Debrecenbe érkezik Kerék Mihály
országos szociális felügyelő, hogy a
részleteket Szilassy László főispán-
nal és Rásó István alispánnal meg-
tárgyalja.

Ez alkalommal történik döntés
arra nézve is, hogy ebből az ösz-
szegből milyen feladatokat oldanak
meg az idén. Valószínűleg folytat-
ják a munkaházak építését, a te-

nyészjóságakciót és a háziipari
tanfolyamok rendezését, hogy az
alföldi magyarság is hasznosan és
jövendőben tudja kihasználni
ezeknek a munkáknak révén a téli
pihenésidőt. Egész sereg újszerű
akció kerül megoldásra az egymil-
lió pengőt meghaladó összegből,
mely kétszeresen meghaladja a
vármegye költségvetési keretét és
valóban alkalmas arra, hogy nagy-
vonalú és céltudatos munkát foly-
tassanak segítségével a vármegye
16 községében és három megyei vá-
rosban.

— **Hízott dísnót is lehet nyerni**
egy pengőért a debreceni hadirokkant
sorsjeggyel. Kapható a trafikokban
és a Kossuth uca 43. szám alatt.

— **A mentők részesítették első se-**
gélyben Gém Péter 28 éves napszá-
most, aki Debrecenben az uccán az őt
figyelmeztelő rendőrt arculütötte. A
rendőr kardjával fejbeverte kámadó-
ját, aki csontig hatoló sérülést szenved-
ett. Gém Péter ellen megindult az
eljárás hatósági közeg elleni erőszak
miatt.

— **Kockacukrot, nulláslisztet, rizs-**
kását, paprikás szalonnát, száraz kol-
bászt stb. lehet nyerni az egy pengős
debreceni hadirokkant sorsjeggyel.
Kapható a trafikokban és a Kossuth
uca 43. szám alatt.

— **Huszonegy új tisztviselőt választ-**
tott Szolnok. A város lakosságának
erős növekedésére hivatkozva már
évekkel ezelőtt kérte a belügyminisz-
tertől a tisztviselők új normálstátusá-
nak megállapítását. Ennek keretét
most hagyta jóvá a belügyminiszter és
a tisztújító közgyűlés betöltötte az
újonnan szervezett 21 állást.

— **Most hívják be először katoná-**
nak Ausztráliában a házasságukat.
Melbourneból jelentik, hogy az ausz-
tráliai kormány — a háború kitörése
óta első ízben — tervbevette a ház-
asságok behívását. Egyelőre a 18—39
éves férfiakat hívják be katonai szol-
gálatra.

— **Karácsonyra színes fényképet**
ajánlunk Szilassy László főispán-
tól.

— **Pécsett betöltötték a Betlehem-**
járást. A pécsi rendőrség rendelkezése
folytán a kapitányság területén betöl-
tötték a Három király és Betlehem-
járásokat. A szülőkhöz és az érdekel-
tekhez intézett felhívás rámutat arra,
hogy a tapasztalat szerint ezek a jár-
ások és az azokat végző gyermekek val-
lási és erkölcsi fejlődését nem mozdít-
ják elő, sem azoknak a családoknak
az elmélyedését, ahova kérésre be-
tölthetnek és pénzt kérnek.

— **Karácsonyot előkészítő közös bib-**
liaóra tartatik ma, pénteken délután
5 órakor a presbiteri gyülekezetben
a református presbiterium és a refor-
mátus tanítótársulat tagjai számára.
Külön meghívók nem bocsátatnak
ki; az érdekeltek megjelenését ezúton
kéri a missziói bizottság elnöksége.
Vendégeket — kivált egyházi tag-
jait — szívesen látunk. Éne-
keskönyvet szíveskedjenek hozni
magukkal.

— **Három zsákot esalt ki Fülöp Pál**
Sándor József debreceni gazdálkodó ta-
nyájáról és eladta. Fülöpöt a törvény-
széken csüörtörtökön vonták kérdőre és
elítelték kéthónapi fogházra, mivel már
többször volt büntetve. Az ítélet jog-
erős.

— **Kétezeröttszáz pengő értékű**
Erdélyi nyerevénykölcsönt jegy-
zett Magolcsai Nagy Mihály is-
mert debreceni kereskedő.

— **Elsüllyesztették a Casepuel por-**
tugál gőzöst a Kanári-szigetek közelé-
ben. Az 5000 tonnás gőzös a Gyar-
mat Hajózási Társaság tulajdona
volt.

— **A munkás-lábbeli igénylése-**
nek benyújtása. A munkás-bakan-
csoknak, illetve csizmáknak az il-
letékes közéleti irodákban történő
igénybejelentési lapok a dohány-
tözsdékben darabonként 2 fillérért
kaphatók. Az igénybejelentések benyúj-
tása napoként délelőtt 8—2 óráig törté-
nik. Polgármester.

— **Százezer pengőt jegyzett a**
Ciszterci rend az Erdélyi nyere-
vénykölcsönből.

— **Egymillió nőt mozgósít Ame-**
rika. Washingtoni jelentés szerint
az amerikai kormány törvényja-
vaslatot készít elő egymillió nő
mozgósítására. A nőket a háború
tartamára polgári szolgálatra oszt-
ják be, hogy lehetővé tegyék
ugyanannyi férfi besorozását a
fegyveres erő kötelékébe.

— **Nagy siker mellett tartották**
meg Hajdúhadházon az önkéntes
vöröskeresztes ápolónői tanfolyam
záróvizsgáját. A tanfolyamot dr.
Pekánovits Istvánné Okolicsányi
Edit önkéntes főápolónő készítette
elő lelkes és odaadó munkával. A
vizsgán az illetékes parancsnoksá-
got Des Combes Henrik vöröske-
resztes főmegbízott képviselte. A
növendékek dr. Bacsó Jenőné és
dr. Egyed Jánosné vöröskeresztes
főmegbízottak előtt vizsgáztak.

Számszerint 40-en voltak, eredmé-
nyes munkát biztosító oklevelet
nyertek. A vizsgát Molnár Zoltán
lelképásztor, a Hadházi Vöröske-
reszt Egyesület választmányának el-
nöke nyitotta meg és befejezésekor
ő mondott köszönetet mind a tan-
folyamvezetőknek, mind a növen-
dékeknek hazafias munkájukért
A hadházi Vöröskereszt a jövőben
még egy tanfolyamot tervez.

— **Karácsonyra képes, meséskönyvek**
szentképek, művészi olajfestményekből
állandó kiállítás Antalffy könyvkeres-
kedésben.

— **Romániában az automobil-**
közlekedést a benzinnel való taka-
rékoskodás miatt erősen korlátoz-
ták. Magánautók csak 10 kilomé-
teres körzetben járhatnak a városon
kívül, vasárnap és ünnepnapon
pedig egyáltalán nem tarthatók
üzemben.

— **A hercegprímás kinevezése-**
nek évfordulója. December 19-én
van 14-ik esztendeje annak, hogy
néhai XI. Pius pápa Serédi Jusztini-
ánt, aki akkor Magyarország
vatikáni követtségének kánonjogi
tanácsosa volt, 1927 december 19-én
tartott konzisztóriumon a Szent
Andrásról és Gergelyről nevezett
celius-hegyi templom bitoros áldo-
zatára kinevezte és ugyanezen a
konzisztóriumon közhírré tette
esztergomi érsekké való kinevezé-
sét.

— **Ezer görög család telepedik le**
Ausztráliában. Az ausztráliai kor-
mány ezer görög családnak enge-
délyt adott a bevándorlásra.

— **A vese, a húgyútak és a prosztata**
megbetegedéseinek kezelésében reggel
éhygómorra egy pohárnyi természetes
„Ferenc József” keserűvíz gyakran
nagyfontosságú szolgálatot tesz azáltal,
hogy igen könnyű, lágy székürülést biz-
tosít és az egész anyagcserét előmoz-
dítja. Kérdezze meg orvosát!

— **Előadás a Gönczy Egyesületben.**
A szokásos heti vitadélutánok kereté-
ben e héten Molnár János Gönczy-elnök
két határozati javaslatot ismertetett,
amelyet Budapeston a karácsonyi or-
szágos szövetségi gyűlésen a Gönczy
Egyesület terjeszt be. Az első javaslat
azt célozza, hogy miképpen lehetne át-
hidalni és egységbe foglalni a magyar
tanítószervezetek szociális, jóléti széttagolt-
ságát, míg a második javaslat a ma-
gyar tanítói egység megerősítését
őhajtja végre törvényesen megvalósít-
tatni. A nagy érdeklődést keltett javas-
latokhoz sokan szölköztek hozzá s az
általános nézet alakult ki, hogy az ön-
tudatosabb közösségi élet megvalósítá-
sának nagyon is elérkezett az ideje s a
Gönczy Egyesület csak hivatása ma-
gaslatán áll, ha a taglalt kérdéseket az
ország tanítószervezete s a közvélemény elé
viszi. Tekintettel a karácsonyi és újvá-
szünetre, a legközelebbi előadó és vita-
ülés január 5-én, a szokott helyen és
időben lesz.

— **Sakk.** Az „Egyetértés” meghívá-
sára Csöcsits Lajos, a Debreceni Sakk
Kör főtitkára és dr. Fejér György
szombaton délután 5 órakor sakk-
előadással egybekötött szimultán tar-
tanak.

— **Szétesett a szénkályha esőve, meg-**
halt egy tanítónő. Stefuli Mária, dráva-
vásárhelyi tanítónő szobájában az éj-
szaka folyamán szétesett a szénkályha-
csőve. A kiömlő szénzág megölte a
fiatal tanítónőt. A szerencsétlenséget
úgy fedezték fel, hogy reggel a gyer-
mekek hiába várták a tanítónőt az is-
kolába, végül az igazgató ment el a ta-
nítónő lakására. A vizsgálat megindult.

— **Koporsóban csempézték Zágrábba**
a sertéseket. Az egyik zágrábi városi
vámháza szolgálatot teljesítő vámőrnek
gyanus volt egy temetkezési vállalat
kocsija, amely az utóbbi időben gyak-
ran fordult meg a vámháza. A vámőr
felfigyelt a kocsisra, amelyben halott
helyett egy százkilós szőpen hízott, le-
vágott sertést talált. A kocsiist letartó-
ztatták és kihallgatása során bevallotta,
hogy megbízásból rendszerint sertést
szállított a koporsókban holttestek hely-
ett. A hatóságok szigorú eljárást indí-
tottak a kocsiist megbízója ellen.

— **Tehenet lopott el ifj. Fehér Szabó**
Lajos napszámos a berettyószentmar-
toni uradalomból és eladta a tehenet
Varga Péter mézárósnak, aki ellen or-
gazdasági miatt indult meg az eljárás.
A napszámost elítélték 5 hónapi fog-
házra. A mézáróst kéthónapi fogházra.
A napszámos ítélete jogerős, a mézáró-
rosé nem, tagadja, hogy ő vette volna
meg a lopott tehenet.

— **Szétesett a szénkályha esőve, meg-**
halt egy tanítónő. Stefuli Mária, dráva-
vásárhelyi tanítónő szobájában az éj-
szaka folyamán szétesett a szénkályha-
csőve. A kiömlő szénzág megölte a
fiatal tanítónőt. A szerencsétlenséget
úgy fedezték fel, hogy reggel a gyer-
mekek hiába várták a tanítónőt az is-
kolába, végül az igazgató ment el a ta-
nítónő lakására. A vizsgálat megindult.

— **Koporsóban csempézték Zágrábba**
a sertéseket. Az egyik zágrábi városi
vámháza szolgálatot teljesítő vámőrnek
gyanus volt egy temetkezési vállalat
kocsija, amely az utóbbi időben gyak-
ran fordult meg a vámháza. A vámőr
felfigyelt a kocsisra, amelyben halott
helyett egy százkilós szőpen hízott, le-
vágott sertést talált. A kocsiist letartó-
ztatták és kihallgatása során bevallotta,
hogy megbízásból rendszerint sertést
szállított a koporsókban holttestek hely-
ett. A hatóságok szigorú eljárást indí-
tottak a kocsiist megbízója ellen.

— **Tehenet lopott el ifj. Fehér Szabó**
Lajos napszámos a berettyószentmar-
toni uradalomból és eladta a tehenet
Varga Péter mézárósnak, aki ellen or-
gazdasági miatt indult meg az eljárás.
A napszámost elítélték 5 hónapi fog-
házra. A mézáróst kéthónapi fogházra.
A napszámos ítélete jogerős, a mézáró-
rosé nem, tagadja, hogy ő vette volna
meg a lopott tehenet.

**Karácsonyra
ékszer, órát
dísz tárgyat vásároljon
HORA ENDRE**
ékszerésznél
KOSSUTH U. 2. (Városháza
épület.)
Ékszerkészítés, alakítás, javítás.

Töltőtolak, csavarirónok,
emlékkönyvek, fotoalbumok,
levelepapírok
KARÁCSONYRA
VÁSÁROLJON
PAPIRÜZLETÉBEN - SZINHÁZATJÁRO

— Hegyaljai KISS Géza dr. lelképásztor Széchenyiről tart előadást vasárnap délután 6 órakor az Ipartestület dísztermében.

— Az árpádtéri egyházközségben most tartották meg a századik bibliaórát, 1938. őszé óta, amikor Hegyaljai KISS Géza megválasztották. Hegyaljai KISS Géza szep. prédikációt mondott ez alkalommal. Utána a Magyar Evangélicus Munkásszövetség ülést tartott. December 23-án, délelőtt 9 órakor a gyülekezeti teremben karácsonyfaünnepélyt rendeznek az iskolás gyermekek számára.

— A nyilastelepi egyházközség csütörtökön délelőtt karácsonyi felségelyezési ünnepélyt rendezett az iskolában, melyen 20 pár cipő került kiosztásra. A gyermekekhez Mezey Béla lelképásztor intézett szép beszédet. A gyermekek nevében az egyik V. osztályos tanuló köszönte meg az adományokat.

— Új iparossegédek. Az Ipartestület előjárósága tegnap este ülést tartott, melyen számos tanoncot szabadítottak fel. Az új segédekhez Szendrey Sándor alelnök intézett szép beszédet. A felavatott segédek névsora a következő: Fagyas János kovács, Tibi Juliánna fehérműkészítő, Bende Sándor sütő, Bihari Emília nőiszabó, Juhász Piroka fehérműkészítő, Bogdán János autószerelő, Weisz Béla férfiniszabó, Grósz Juliánna nőiszabó, Marádi Gyula férfiniszabó, Buri Péter Pál cipész és csizmadia, Mózer János férfiniszabó, Antalffy Erzsébet paplankészítő, Vékony Margit fehérműkészítő, Krecz Magda fodrász, Tollas István cipész, Laboncz Margit nőiszabó, Mezey Irén fehérműkészítő, Móza László puskműves, Zsakai István villanszerelő, Farkas Sándor írógépműszerész, Feldheim Gábor férfiniszabó, Szabó Sándor kocsigyártó, Antalffy József asztalos, Papp István szobafestő, Szabó István kovács, Balogh József asztalos, KISS Sándor géplakatos, Török Miklós tímár, Kéki Géza tímár, Péntek Gyula nőiszabó, Fodor Magdolna fodrász, Petroff István tímár, Erdélyi Piroka nőiszabó, Baranyi Sándor kádár, Titonelli Lajos tímár, Nagy Miklós hentes.

— A Könyvnyomdai Munkások Egyesületének debreceni kerülete vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel Arany János uca 39. szám alatti székházában kiállításra egybekötött ismeretterjesztő szakkonferenciát rendez. Dr. Pauchly Géza főorvos a betegségekéről, Szigethy Károly igazgató „A betűről” tart előadást.

— 40 gyermeket ruház fel a „Szerecsik egyszáz” szaktársaság, mely Csöcsits Lajos elnök vezetésével évről évre szebb eredménnyel működik a jótékonykodás terén és sok könnyet törölt le a szegények szeméről. A felcsoportosított ünnepély hagyományos keretek között a „Korona” dísztermében vasárnap délután 3 órai kezdettel lesz megtartva. Közreműködik az Iparos Dalárda, ünnepi beszédet mond Csöcsits Lajos elnök, a református egyház részéről vitéz Szabó Endre és Papp Imre lelképásztorok tartanak beszédet, Pásztor Lajos tanító szaval. A megkapóan szép ünnepélyen karácsonyfát is állítanak a gyermekeknek és Csöcsits Lajos ízetes gulyással megvendégeli a 40 gyermeket.

— A vitéz Jákfalvi Gombócs Gyula-törzs jótékony célú karácsonyi vásárt és kiállítást rendez Timár uca 31. szám alatti helyiségében. Belépődíj 40 fillér. Érdeklődőket szívesen lát a rendezőség.

— Istentisztelet ideje az orth. IZR. templomban. Pénteken délután 4.38 órakor. Szombaton délelőtt 8.30 órakor, délután 4 órakor. Szombat kezdete 4.28 órakor, kimenetele 5.37 órakor.

— Zsidó istentisztelet. Folyó hó 19 napjától 26-ig az istentisztelet rendezése a status quo-ante izr. hitközség templomban: Pénteken este 4.25. — Szombaton reggel fél 8. délelőtt 10. délután negyed 6, este 5.40. — Köznap reggel mindkét templomban reggel 7, este 5.05. Hítségnyelvet pénteken este a Kápolnás utcában. — Rabbiság.

— Elítélt francia kommunista. A párisi különítványosok államellenes üzemek miatt hét kommunistát 1—20 évig terjedő börtön-, illetve fegyház-büntetéssel sújtott.

Az iparosok a motor-javaslat napirendről való levételét kérik és tiltakoznak a villanyáremelés visszamenőleg történő behajtása ellen

Tegnap este Galamb Ferenc elnök-lésével tartotta meg az Ipartestület előjárósága havi ülését. Lajos Béla aljegyző jelentette, hogy a pénztárforgalom a múlt hónapban 9047 pengő volt, iktattak 579 ügydarabot, szerződtek 39 tanulót, felszabadult 48, törölték 37 tanoncszerződést, ipart váltott 6 és megszüntette iparát 11 egyén.

Az előjáróság ezerpengős érdeklői kötvényjegyzést határozott el. Lechner Lajos jegyző jelentette, hogy a diák-kaptár mozgalom által gyűjtött cipők felülvizsgálása folyik, az eredményről majd jelentést tesznek. Tudomásul vették, hogy az Országos Iparegylet százéves fennállása alkalmából aranykoszorús mesterversenyt és kiállítást rendez. Ezt közlik a debreceni iparosokkal, hogy aki ezt a szép dísz meg akarja szerezni, vegyen részt a versenyen.

A karácsony alkalmából indított gyűlés nagyon szép eredményt hozott. Az iparosság 3323.66 pengőt adott össze, ehhez jön a sütőszakosztály 500 pengős adománya, amit Galamb Ferenc elnök tiszteletdíjának el nem fogadása folytán ajánlunk fel a vöröskereszt ügyalapítványaira. Ezt az összeget Galamb Ferenc még a maga részéről 100 pengővel meg is pótolta. A begyűlt pénzből: karácsonyi segélyre 2265 pengőt, a hadbavonultak hozzátartozói segítésére 180, a vöröskeresztnek 231, a hadirokkantoknak 298, repülőalapra 193, a Kormányzóné Öföméltsága nyomorenyhítő akciójára 215 pengőt fordítanak.

Nagy vita fejlődött ki Pataky József alelnök bejelentései körül. Elsősorban azt közölte, hogy a pénteki — mai — közgyűlés az iparosokat rendkívül súlyosan érintő ügyet tárgyal. A világi-tási vállalat azt javasolja, hogy az iparosok azt az áramot is fizessék meg, amit nem használnak el és ezt a következtetésként akarja keresztülvinni. Ha valakinek van egy ötórós villanymotorja, de csak két órát használ ki belőle, a három órát különbözettel is meg kellene fizetnie, mert a vezeték melegszik és az áram elmeleg. Ezt jogtalan tehernek tartja az iparosokkal szemben. Az egész javaslatot antiszociálisnak tartja a mostani időkben, hiszen az iparos alig tud megélni, nem is szólva azokról, akik a haretéren vannak és hozzátartozóik vezetik a műhelyt. Úgy, ahogy tudják. Új, kisebb motort nem tudnak beszerezni a kisiparosok, már csak amiatt sem, mert nem lehet kapni. Azt javasolom — úgymond —, hogy a holt napi közgyűlésen való felszólalásra utasítsa az előjáróságot az iparosokat, akik a törvényhatósági bizottság tagjai, elsősorban Galamb Ferenc elnököt, aki erélyesen álljon ki amellett, hogy ezt az antiszociális javaslatot vegyék le a napirendről. Ha azonban mégis megtörténne, hogy ezt az indítványt a közgyűlés megszavazná, már most mondja ki az előjáróságot, hogy a határozatot megfelelően és eljárás küldöttségileg a miniszternek a határozat megsemmisítése és jóvá nem hagyása érdekében.

Ugyancsak Pataky József alelnök jelentette be, hogy a miniszter a hozzáfordult iparosok és vállalkozók panaszára elrendelte, hogy a város minden esetben, amikor a járandóságot 30 nap alatt nem fizette ki, kamatot térítsen a vállalkozóknak.

Galamb Ferenc elnök: Hogy az áramdíj differencia felszámítása helyese vagy sem, nem tudom, mert nem vagyok szakember. Amikor az ügyet a bizottságban referálták, arról volt szó, hogy arra akarják kényszeríteni az iparosokat, hogy cseréljék ki kisebbre

motorjaikat, amilyenre tényleg szükségük van. Abban igaz van az alelnök úrnak, hogy a mai idők nem alkalmasak arra, hogy most más motort állítsanak be az iparosokkal, amikor nem lehet motort kapni.

— Az építőipari csoport tagjaival — folytatta Galamb elnök — eljárunk a számlák kifizetése ügyében a polgármesterné, aki a következő állásponton van: Azoknál az iparosoknál, akiknél régebbi keletű munkavállalások történtek és bizonyos kiegészítést kérnek, mert a munkabérek és az anyag drágult, a kérelmeket csak egyenlőleg bírálhatja el, általános intézkedést ki nem adhat. Az iparosok ne végszámát adjanak be, hanem kereset, melynek alapján minden kérelmet külön elbírálnak. Ha méltányos a kérelmes, nem zárkozzék el a teljesítés elől és a különbözettel kifizeteli. Nem hajlandó a polgármester olyan igényeket kielégíteni, amikor a mesterek — különösen a jövőben — nem jelzik az ajánlatukban, hogy az esetleges árkülönbözetre később igényt tartanak. Ezzel a polgármester a tisztességtelen versenynek vet gátat.

Szendrey Sándor alelnök: 1939-ben nem volt módja az iparosnak, hogy arra gondoljon, vagy beírja az ajánlatába, hogy igényt tart az emelésre, amit a miniszter majd megítél. Ki tudta akkor, hogy a város visszamenőleg fogja a villanyáram vagy a víz árát emelni? 1939-ben egyetlen építőmester akadt, aki beírta, hogy igényt tart az áremelkedésre.

Pataky: De a miniszter minden esetben kifizeteli a különbözettel kamattal, ha panasszal hozzá fordulnak.

Galamb Ferenc elnök: A polgármester tárgyilagosan látja át az egész kérdést és segíteni kíván az iparosokon.

Nagy Sándor kőművesmester: A polgármester kijelentette, hogy aki nem záradékolta az ajánlatát, hogy igényt tart a jövőre nézve az emelkedések miatti különbözetre, annak kérését nem veheti figyelembe. Az ilyen megjegyzést csak a jövőre nézve veszik számba. Egyenlőleg azonban elbírálják a kívánásokat.

Pataky József: Külön kérem, indítson akciót az Ipartestület, hogy a villanyáram árát visszamenőleg ne lehessen felemleni, illetőleg ezt a különbözettel ne hajtásák be. Forduljon panasszal az Ipartestület a miniszterhez s kérje, ne engedje a villanyáram árkülönbözettel visszamenőleg behajtani, hanem csak attól az időponttól kezdve, amikor a miniszter az áramár emeléséhez hozzájárult.

Pleskó András kamarai titkár szólalt fel: Az iparügyi miniszternek az az elvi álláspontja, hogy mindazokat az anyagár, munkabér, közteher stb. emelkedésből származó differenciákat, amelyeket az iparos igazolni tud, hogy előre nem látható, azzal nem számolhatott, a városnak meg kell térítenie. A polgármester természetesen általános rendelkezést nem adhat ki. A város a hozzá beérkezett kérelmeket nem utasíthatja el, mert a bíróság minden ilyen differenciát a közzsállítási szabályzat alapján megítél. A miniszter már régebben elrendelte, hogy a városok a vállalkozók követeléseit a legrövidebb időn belül fizessék ki. Ha hosszú késedelmek vannak a kiutalás körül, a Kamara is szívesen eljár a miniszternek.

Az előjáróság ezután egyhangúlag kimondta, a szakosztályi elnökök útján értesíti az iparosokat, hogy akinek követelése van, egyenlőleg külön-külön kéri a várostól és ha a kérelmet nem teljesítik, akkor a miniszterhez fognak fordulni. Egyebekben Pataky József indítványait egyhangúlag elfogadták és tiltakoznak a villanyáram ár visszamenőleg történő behajtása ellen, a motor-javaslatnak pedig napirendről való levételét kérik.

Mivel ez az utolsó ülés ebben az év-

ben, Galamb Ferenc elnök meleg hangon mondott köszönetet dr. Koller Józsefnek, mint iparhatósági biztosnak, az Iparkamarának, az előjáróságnak megértő és együttműködést lehetővé tevő munkájukért. Megemlékezett az évben elhalt iparosokról, majd lelkes szavakkal a köztük küzdő iparosokról, akiknek köszönhető, hogy itthon nyugodtan hajthatjuk le fejünket.

Az előjáróság az elnök szavait felállva hallgatta és egy percig némán gondoltak halottaikra és hős honvédekre, akiket lelkes ünneplésben részesítettek.

Csoda Huszton: keresztlet találtak egy fa belsejében

Kovács Henrik huszti lakos két öl tűzfát vásárolt a napokban és azokat maga vágta fel. Amikor az egyik hasab bükktá kettévált fejszeje nyomán, meglepetéssel látta, hogy a fa hasadási felületén élesen kirajzolódó háromágú kereszt van. A kettévált fatuskó mindkét darabjának belső felületén egy-egy kávébarnaszínű azonos kereszt van. Még csodálatosabbá vált a jelenség azáltal, hogy a kereszt csak a fa belsejében észlelhető, a fa kerületén semmi nyoma nincs. Egyesek azt a magyarázatát adják a különös tűneménynek, hogy az 50—60 éves fa törzsebe 30—40 évvel ezelőtt ott fűnn az alsóbiztrai erdőben belevették a keresztet. A fiatal fa szövetet az évek folyamán körülsarjadzták majd befórták a keresztalaku sebet, melynek kávébarna korhadásos anyaga aztán eltemetődött az élőfa belsejében, míg aztán most valóban érdekes és csodálatos véletlen folytán épségben került napvilágra.

— Bagdadból az angol megszálló csapatok ellen elkövetett különféle romboló cselekményekről érkező jelentések, Samaránál felrobbantották dinamittal a Bagdad—Mosuli vonal vasúti hidját éppen akkor, amikor egy brit csapat szállító vonat haladt át rajta. A vonat csaknem teljesen elpusztult. Az áldozatok száma még nem ismeretes. (MTI)

— Singaporeban a nőket is mozgósítják. Singapore katonai parancsnoksága elhatározta, hogy a nőket is mozgósítja a város védelmére. (MTI)

— A belügyminiszter rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy a gyógyszerárak kiemeltek, keffintet, valamint bármely sójukt tartalmazó gyógyszer, gyógyszerkülönlegességet, vagy egységes összetételű gyógyszert a további intézkedésig csak orvosi vény alapján szolgáltathatnak ki.

— Az ózdi esendörög a miskolci ügyészség fogházába kísérte Grósz Gyula 41 éves ózdi építőmestert, aki évek óta viszonyt folytatott egy keresztény nővel. Legutóbb a esendörög megjelentek a lakásán, ahol a szerényben elbujva találták meg a nőt. Grózt a vizsgálóbíró fajgyalászás miatt elzetes letartóztatásba helyezte. (MTI.)

— Orsós Ferenc professzor vizsgálata tisztázza az angyalföldi gyilkosság titkát. A tegnapi tárgyaláson előterjesztett szakvéleménye szerint Mandlinnét 26 ballaccapással gyilkolták meg, majd a holttestet kilenc darabra vágták. A feldarabolás kevéssel a halál beállta után történt. A feldarabolás időpontjának tüzetes tisztázása azonban döntő abban a tekintetben, hogy a gyilkosságot voltaképpen kettőjük közül ki követte el, ezenkívül ez a vizsgálata döntheti el az előre megfontoltás kérdését is. A bíróság ezért Orsós professzort megbízta a szükséges szövegtani vizsgálat megejtésével.

— Pécsen a zárdába menekült egy betörő, akit egyik pécsi borkimérés fosztogatása közben leleplezték. Mivel a bejáratot elállták előre, az apácák otthona felé akart elmenekülni és a hálóterem áthatolva az éléskamrában rejtőzött el. Itt fogták el egy teknő alatt a rendőrök a tettest, akitől kiderült, hogy Kónya József notárius betörő.

Fénykép felvételek

képnagyítások olesó és maradandó emlékü ajándékok. A közelgő karácsonyra ajánlatos már most megrendelni

Borzóki műteremben
Ferenc József út 38,
Vasárnap is nyitva

**Finom mackók
és fehérneműek
Karácsonyra**

Neuwirt-tól

— Kálvin tér 3. szám —

**Tizenkét évi fegyházra ítélték a gyilkos férjet,
ki felravatalozta feleségét**

Emlékeztet az a gyilkosság, amelynek halálos áldozata Schmegner Miklósné született Borsai Erzsébet volt, akit férje, Schmegner Miklós pest-újhegyi magántisztviselő, egy gyár-vállalat főkönyvelője ez év június 8-án hálószobájukban 14 baltacsapással lelőtt, majd a függőzsinórral megfojtotta. Schmegner lettének elkövetése után selyemruhába öltöztette a holttestet, levette a csipkefüggönnyel az ablakról, szemfedőként ráterítette a gyertyákat gyújtott a rögtönzött ravatal körül, majd elment hazulról. Másnap detektívek fogták el Óbudán. Az ügyesség gyilkosság büntetőjével vádolta és az ügyet tegnap tárgyalta a pestvidéki törvényszék.

— Bűnösnek érzem magam — kezdte vallomását a gyilkos —, mert meggyilkoltam a feleségemet, de nem a vádiratban megállapított módon történt a dolog. A vádirat ugyanis azt

mondja, hogy azért öltem meg, mert terhemre volt. Nem volt terhemre, csupán féltékeny volt rám, állandó botrányokat rendezett és ezt már nem bírtam idegekkel. Már három héttel a gyilkosság előtt elhatároztam, hogy végzek vele.

Kihallgatták Vankó Terézt, aki a vádlott barátja volt. Vallomása szerint Schmegner felesége is tudott két-tőlük szoros kapcsolatáról. Egy alkalommal Schmegnernek meghívta lakására és előtte felelősségre vonta férjét: „Engem választasz-e — kérdezte — vagy Terikét?” Schmegner habozott és azt mondta: „Mindkettőtöket szeretlek...” Ugyanígy vallott Vankó Imréné, Vankó Teréz édesanyja is.

A bizonyítási eljárás lefolytatása után a bíróság Schmegner Miklóst 12 évi és 6 hónapi fegyházra ítélte. A vádlott megnyugodott az ítéletben, az ügyész fellebbezett.

a városba, bár ezt mindketten tagadták. A rendőrség megindította az ügyben a vizsgálatot.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Pénteken este: Gyergyói bál. Mérés-kelt helyárrakkal.

Szombaton délután: Lili bárónő. Fülléres helyárrak.

Szombaton este: Fityfiritty. Premier bérlet.

Vasárnap délután és este: Fityfiritty.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Ma este méricskelt helyárrakkal a nagyobb operettsiker, a Gyergyói bál kerül előadásra U. Kovács Teréz társulatával.

Szombaton délután filléres helyárrakkal Belcznai Unger István fellépésével Lili bárónő. Szombaton este, vasárnap délután és vasárnap este a Fityfiritty remek, mulatságos meséjű, komikus muzsikájú operett.

**Bükkönyből lizsiet csempésztek
Debrecenbe**

Szótak Mihály gazdálkodó, Bükköny, Kálvin uca 50. szám alatti lakos és szemédszár, özv. Nudri Györgyné tegnap reggel vonaton egy-egy zsák lisztet szállított Debrecenbe, anélkül, hogy szállítási engedélyük lett volna. A pályaudvaron posztoló rendőrnek feltűntek a nehéz zsákok cipelő utasok és megkérdezte, hogy mit hoznak a zsákokban?

— Ócskaságok vannak a zsáokban — felelték.

A rendőr azonban kijelentette, hogy nem úgy néz ki a csomag, mintha ócskaságok lennének benne és alaposabb vizsgálat alá vette. Mikor megállapította, hogy a bükkönyiek lisztet szállítottak engedély nélkül Debrecenbe, előállította mindkettőjüket a rendőrségre. Az a gyanú merült fel, hogy a lisztet a hatóságilag megállapított áron felül való árusítás céljából hozták

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Jánossy magánnyomozó, Virág u. 21. Tel.: 23-78. Több évtizedes gyakorlattal megfigyelést és nyomozást bizalmasan és előnyösen vállal. 1291 3. 10

Gálocsy rendőrfőkapitányságilag engedélyezett legregibb megfigyelő, magánnyomozó. — Zöldfa 3. T.: 28-72. 1281 1. 1

**ALKALMAZÁST
nyer férfi**

Ujságkézbesítőket és rikkancsokat magas fizszel felvesz hírlap-iroda, Teleki 94. 1931

**ALKALMAZÁST
nyer nő**

Teljesi kézbesítéshez asszonyokat felveszek. Hírnaplóiroda, Teleki 94. 1932

Hölgyfodrász kisasszonyt felveszek, ki a férfifodrászatban tud, előnyben. Ajtó 26. 1938

**HÁZTARTÁSI
ALKALMAZOTT**

Megbízható bejárónő jelentkezzen azonnalra. Török Balint 18. Földszint. 1925

Ügyes bejárónőt azonnal felveszek. Monti ezredes 14. 1929

Bejáró mindenkes főzőnő jó bizonyítvánnyal felvétetik. Royal cukrászda, Kossuth 11. 1927

AJANLAT

Függönyöket, csipke-szövetet, köplianyagokat, kőlibetéteket olcsón. Rothermere 36. Keresztépület. 1231 1. 21

Órajavitást vállalkozó, ócska órákat veszek. — Schiffmann, Vendég 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Legolcsóbban test, tisztít Weisz, Arany János uca 29 szám. 1940 vv.

Számos bajára megoldó biztos gyógyulást különleges haskötőim Kiss Béláné, Kossuth 59. 687 12 31

Kellemes lakás, tinomkoszt a Hungária parkban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József 59. Telefon: 23-39 800 vv.

Használt varrógépek gépalkatrészek minden géphez, javítások felelősséggel, vétel, csere. Eisenberger, Csapó 101. 1501 1. 25

Karácsonyra drapériás függönyöket 15 P-től, csipkeszövet, klóplianyagokat, maradék betéteket olcsón. Rothermere 36. keresztépület. 1231 1. 21

Aranyat, ezüstöt, briliánt magas áron vesz Pollák Endre ékszerész, Hatvan 2. 1869 3. 20

Használt rádiókat veszek, cserélek, átalakítok csak Budapest vidékre. Lévai, Piac 42. Pannónia-ház. 1835

ELEMLISZER ITAL

Faja: vásár 1.60-tól. Ferenc József út 87. sz., pince. 1713

Tokaji bor lokajiszű báró VALDBOTT-borozó. Püspöki palota

OKTATÁS

Simai gyors- és gépiróiskolában állandóan beiratkozhat. Piac 73. Államvizsga. 1311 1. 11

HANGSZER

Tangóharmonika vételnél cémentesen tanítatom, zongora és pianónó eladó. Batthyány u. 1. Tanczer. 1299 1. 10.

Tangóharmonikát nálam vesz, inkyen tanítatom. Zongorák eladása, vétele Tanczer, Batthyány 1. 1299 1. 10

Bécsben képesített zongorahangoló lelkismeretes munkát végez. — Ebenstein, Piac 59. 1917 1. 19

RÁDIO

Rádiókészülék vásárlásánál, javításnál forduljon bizalommal Szabó Lajos műszerészhez, — Csapó 86. Telefon: 32-54 1987 12. 31

Háromlángpás, különhangszórós használt rádió alkalmi áron eladó. Toldi 15 (Csapókerl.) 1937

BŰTOR

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezés: Salamon bútorgyártás. — Jömnőség, Flónyós árak. — Hunyadi 2. 198. 2. 1.

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorgyártásban Piac 7: 592 12 25

Kombinált szekrény, rekamé, fotel, tróasztal, konyhaberendezés, szalon eladó, Kossuth 51. 1788. 1. 4.

AUTO

Motor kerékpár Villanymotorok leggyorsabb szállítása. Rákosi Jenő 5. 0.5 HP 220 volt villanymotor eladó. 1881

**KIADÓ LAKÁS
kétszobás**

Elcserelemn kertészségben villamosított 6-8 pernyire lévő két parkettes szobás, különálló összkomfortos lakásmat, víz, gáz bent, lakbérére 68 P, hasonló, kertészségben lévő háromszobás, összkomfortos, különálló lakással magasabb lakbérrel. Ajánlatokat „Villamoshoz közel” jellegre kiadóba kérek. 439 vv.

LAKÁST KERES

Január 1-re bútorozott szobát keresek, ahol főzni lehet. Nyugati 22. Fűszerüzlet. 1798

BŰTOROZOTT SZOBA

Légtűtéses bútorozott uccai szoba teljes elátással kiadó. Cím kiadóban. 1880

Bútorozott szoba, kétágyas, különféltartatú előszobának kiadó. Faragó 24. 1902

VEGYES

Ki vállalja aprószemű nagy gobelinok elkészítését? — Naményi gyorsíróiskola, Batthyány 1. 1930

**HASZNÁLT
RUHA — CIPO**

Szövetruha, szoknya szövet és kötött blúz, 44-es férficipő eladó. Kandia 7. 1. ajtó. 1805 vv

Világoskék leányka táncruha eladó, Hatvan 16. Közimunkabolt. 1907

Egy szép női díszmagyar eladó. Elek kalapszalon, Hangya bérház. 1928

INGÓSÁG VETEL

Legmagasabb áron veszünk ezüst és alpacca evőkészleteket, régi ékszereket, mindenemű szőnyegeket, régi órákat, dísztárgyakat, festményeket, bútorokat stb. Ingóságkövetítő, püspöki palota Telefon 37-99 1131 vv.

INGÓSÁG ELADÁS

Főbbféle motorkerék pártalkatrész jutánvosan eladó. Nagyváth Kossuth 29. 1937 vv.

Gyapjúszőnyeg kifogástalan állapotban 1½x3½ méter nagyságú 800 pengőért és egy gyapjú torontáli 3x2 méteres 200 pengőért eladó. Cím a kiadóban. Telefon: 21-62. 1023 vv.

Eladó gyermeksportkocsi. Piac 5. Fodrászat. 1915

Multograph sokszorosító készülék, teljesen új, alighasznált, előnyös áron eladó. Kossuth 15. 1348

ELADÓ HÁZ

Külvárosi 15. sz. 826.60 négyszögletiek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Kétszobás adómentes lízezerért, 800 öl gyümölcsös beköthető lakással villamosított, ezerötszázért eladó. — Homok 82. 1934

ELADÓ HŰZHELY

Széchenyi uca 85. sz. nagyobb telek egytagban eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 4+

Házhelyek Homokkert elején olcsón eladók. Telefon: 24-62. 1933

FÖLDBERLET

Kismacs 6 alatt huszonkét és fél katasztrális hold és Ondódon a Látóképhez közel 11 kat. hold szántóföld, ezidőszent 15 hold búzavetessel haaszombérbe azonnal kiadó. Értekezni lehet Kismacs 6 alatt és a hadházi református lelkész hivatalban. 1926

ELADÓ FÖLD

Eladó tanya birtok a hajdúhadházi vidéki földön Botos Antal szomszédságában 21½ hold kitérő, jó termő fekete föld, ugyanott 2 és fél hold különálló föld. A hajdúbösszörményi északi telek földön, az olajmalom dűlőn, közel a városához 6 hold prima 1. oszt. szántó tanyával együtt, az olajmalom szomszédságában az első dűlőn 1000 négyszögöl szintén eladó. Értekezni lehet dr. Török Imre ügyvéd úrnál, II. Rákóczi Ferenc uca, Hajdúbösszörmény vagy K. Szabó Imre malom, Sáránd. 1920

Búzaterrmő 30 hold tanyás föld egy vagy két részben eladó. Balázs, Rákosi Jenő 5. 1935

ELADÓ ÁLLAT

Mangalica kan, mezőhegyesi állami birtokról hozatott 23 hónapos eladó, vagy kettő darab 8-10 hónapos jó fajta kan. elcserelehető. Cím kiadóhivatalban. 935 vv.

Szerkesztésen felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadónál felelős: SZIGETNY GYULA igazgató
Kiadja és nyomatja a BEZANTINI KÖNYV- és LAKKÉRDŐ RESZVÉNYTÁRSASÁG
Feltétlen nyomdavezető: SZIGETNY GYULA